

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gołdap

Gołdap kwiecień 2005

Spis treści

1. Cel opracowania	3
2. Metodologia przygotowania Planu	4
3. Analiza problemów społecznych i gospodarczych Gminy	6
4. Strategiczne kierunki rozwoju Gminy	67
5. Cel i priorytety Planu Rozwoju Lokalnego	70
6. Charakterystyka ogólna zgłoszonych wniosków	71
6.1 rodzaje projektów	71
6.2 projektodawcy wniosków	73
6.3 realizatorzy projektów	74
7. Ocena wykonania budżetu Gminy w latach 2003-2004, plan budżetu na rok 2005 oraz prognoza na lata 2006-2009	75
8. Charakterystyka projektów przyjętych do Planu	78
8.1 projekty w ujęciu priorytetów i działań	78
8.2 projekty Planu Rozwoju Lokalnego do wykonania przez Gminę	83
8.3 przewidywane wartości wskaźników produktu	86
9. Powiązania projektów z innymi przedsięwzięciami	93
10. System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego	97
11. Zasady ewaluacji i monitorowania	99
12. Załączniki	
12.1 Uchwała Rady Miejskiej o przystąpieniu do Planu Rozwoju Lokalnego	
12.2 Zestawienie zgłoszonych wniosków	
12.3 Zgłoszone wnioski	
12.4 Wzór wniosku	
12.5 List Burmistrza do mieszkańców Gminy	

1. Cel opracowania

Celem opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gogólip jest wyznaczenie kluczowych zadań i przedsięwzięć realizujących przyjęte strategiczne kierunki rozwoju Gminy.

Plan zakłada horyzont czasowy na lata 2005-2013, przy czym okres 2008-2013 jest traktowany jedynie orientacyjnie ze względu na dopiero znajdujący się w fazie przygotowawczej projekt Narodowego Planu Rozwoju Polski na lata 2007-2013. W fazie zaledwie wstępnych założeń znajduje się przygotowywany przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy projekt Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego jest pierwszą próbą sporządzenia wieloletniego programu operacyjnego dla Gminy. Jego doświadczenia z realizacji będą niezwykle pożyteczne w opracowywaniu następnych tego rodzaju dokumentów jak również w corocznej weryfikacji niniejszego dokumentu. Bogactwo doświadczeń będzie uzależnione od skrupulatnego i konsekwentnego procesu monitorowania i ewaluacji tego Planu. Najistotniejsze okażą się prognozy finansowe dochodów własnych jak również wielkość pozyskanych środków zewnętrznych. Nie mniejsze znaczenie należy przykładać do umiejętności szacowania wartości przedsięwzięć. Bardzo ważną informacją okażą się z pewnością skutki, efekty wykonanych zadań. Istotną będzie tu ocena i odpowiedź na pytanie: na ile wykonanie Planu przyczyniło się do rozwoju ekonomicznego Gminy a w jakim stopniu wpłynęło na rozwiązanie problemów społecznych Gminy? Czy była zachowana względna równowaga pomiędzy skalą wydatków na podwyższanie standardu życia mieszkańców a wydatkami na wsparcie tworzenia i rozwoju podmiotów gospodarczych, które tworzą miejsca pracy i powiększają dobro materialne?

Plan Rozwoju Lokalnego to również obowiązek przy ubieganiu się o wsparcie finansowe z Funduszy Strukturalnych. Pojedynczy projekt nie gwarantuje rozwoju i sukcesu a jedynie zbiór projektów, celowo dobranych, komplementarnych, kompleksowo realizujących czynniki rozwoju w kilkuletnim przedziale czasu.

Unia Europejska tym sposobem zamierza skłaniać nowe kraje członkowskie do nowego podejścia w prowadzeniu rozwoju ekonomicznego i zmniejszania problemów społecznych na wszystkich szczeblach administracji publicznej.

2. Metodologia przygotowania planu

Sposób przygotowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gołdap opiera się na powszechnie stosowanej metodologii, przy czym, zgodnie z decyzją Burmistrza oraz Rady Miejskiej, szczególną wagę nadano możliwości czynnego i szerokiego uczestnictwa społeczności Gminy. Szczególnie dotyczy to zgłaszania zadań do planu przez mieszkańców Gminy, podmioty gospodarcze, wszelkie instytucje, organizacje społeczne i gospodarcze.

Plan rozwoju lokalnego stanowi nie tylko obligatoryjny załącznik aplikacyjny do niektórych działań z Funduszy Strukturalnych UE, ale jest przede wszystkim podstawowym dokumentem realizującym strategię rozwoju. Operacjonalizuje on przedsięwzięcia wyznaczone kierunkami i priorytetami rozwoju. Czyni to w sposób skoordynowany, z zachowaniem zasady kompletności i komplementarności działań oraz opierający się o realne prognozy finansowe.

Etapy realizacji planu są następujące:

- a) podjęcie przez Radę Miejską uchwały o przystąpieniu do opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gołdap (uchwała określa horyzont czasowy Planu, cel nadrzędny i cele operacyjne Planu, priorytety strategicznego rozwoju gminy, zasady partnerstwa w realizacji i zasady dokonywania zmian w planie);
- b) podanie do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania wniosków, postulatów do planu, przygotowanie wzoru wniosku, wystosowanie listu przez Burmistrza do mieszkańców;
- c) przeprowadzenie analizy problemów społecznych i gospodarczych Gminy;
- d) analiza zgłoszonych wniosków, wskazanie kryteriów ich oceny (zadania o najniższych kosztach, kontynuacja prowadzonych inwestycji, generowanie wpływów budżetowych, zadania obowiązkowe, tworzenie miejsc pracy, tworzenie i rozwój przedsiębiorstw, ściąganie kapitału zewnętrznego, możliwości uzyskania środków pomocowych, komplementarność do innych zadań inwestycyjnych), poszerzenie listy projektów o zadania zawarte w uchwale budżetowej na rok 2005 oraz zadania inwestycyjne umieszczone w załączniku do uchwały budżetowej pn: wieloletni plan inwestycyjny;
- e) podziągnięcie na podokresy 2005-2007 i 2008-2013, wstępny wybór wniosków (projektów) do wykonania przez Gminę w latach 2005-2007, klasyfikacja projektów wg priorytetów i działań, oszacowanie ich wartości, określenie wskaźników produktu;

- f) opracowanie listy projektów do realizacji przez inne aniżeli Gmina, jednostki i instytucje;
- g) analiza wykonanych budżetów Gminy z lat 2003-2004 oraz prognoza dochodów i wydatków budżetu w latach 2006-2009, wydzielenie wysokości wydatków budżetu Gminy na realizację projektów zawartych w projekcie Planu w poszczególnych latach 2005-2009;
- h) zestawienie potrzeb finansowych projektów do Planu z możliwościami budżetu, weryfikacja listy projektów stosownie do możliwości finansowych;
- i) opracowanie zasad wdrażania oraz monitoringu Planu;
- j) przeprowadzenie konsultacji społecznych i uzyskanie opinii listy projektów przyjętych do Planu.
- k) ponowna analiza i ewentualna korekta w projekcie Planu.

Podkreślić należy, że największą szczególność przyjęto dla projektów przewidzianych do wykonania przez Samorząd Gminy w latach 2005-2007. Ten przedział czasowy oznacza okres, w którym nastąpiło bądź rozpocznie wykonywanie projektów. Natomiast czas ich ukończenia może sięgać nawet roku 2008 czy też 2009. Może się tak zdarzyć dla zadań rozpoczynanych w roku 2006 lub 2007. Sytuacja będzie miała swoje konsekwencje w wydatkowaniu środków finansowych. Tak więc na wykonywanie zadań Planu Rozwoju Lokalnego w latach 2005-2007 należy przewidzieć środki finansowe w budżecie gminy kolejno w latach 2005-2009.

Proces przygotowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gołdap wymagał uczestnictwa i pracy Burmistrza i Jego zespołu doradczego, Skarbnika Gminy, Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska (główny koordynator prac), Wydziału Gospodarki Komunalnej oraz właściwych komisji Rady Miejskiej.

3. Charakterystyka sytuacji społeczno-gospodarczej w Gminie Gołdap

Prezentowane w opracowaniu dane statystyczne obrazują lata 1999-2003 (Urząd Statystyczny w Olsztynie Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, Powszechny Spis Rolny) oraz 31 grudnia 2003 (Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2004).

W celu uzyskania aktualnej wiedzy o zjawiskach mających miejsce na terenie Gminy przedstawione zostaną również informacje z następujących Źródeł

- Urząd Statystyczny w Olsztynie
- Starostwo Powiatowe w Gołdapi,
- Urząd Miejski w Gołdapi,
- Internet i inne.

Położenie

Gmina Gołdap jest gminą miejsko-wiejską. Obszar gminy Gołdap zajmuje powierzchnię 362 km² (w tym miasto Gołdap 17 km², wieś 345 km²). Stanowi to 46,8% powierzchni powiatu gołdapskiego. Gmina Gołdap położona jest w obrębie północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego na skraju Garbu Szeskiego, nad Gołdapi, dopływem Włgorapy, na zachodnim skraju Pojezierza Zachodnio - Suwalskiego, 60 km na półn. zach. od Suwałk, w odległości 3 km od granicy z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej.

Gołdap należy do powiatu gołdapskiego. Siedziba Urzędu Miejskiego znajduje się w Gołdapi. Na terenie gminy znajduje się 31 sołectw i 74 miejscowości wiejskie. Gminę Gołdap na dzień 21.02.2005 r. zamieszkiwało 20 555 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 54 osób/km² i jest ponad półtora razy wyższa od średniej w powiecie gołdapskim.

Okolice Gołdapi z wysokimi wzgórzami morenowymi Wzgórz Szeskich osiągnęły wysokość 309 m. n.p.m. Za jeziorem Gołdap rozciąga się Puszcza Romincka zajmująca ok. 35 tys. ha., z czego do Polski należy ok. 12 tys. ha. z pięcioma rezerwatami przyrody. Lasy zajmują 31,1% powierzchni gminy. Znajduje się również

Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej, którego teren zawiera obszar transgranicznego pasa obejmującego najcenniejsze przyrodniczo fragmenty Rosji i Polski.

Do głównych zasobów przyrodniczych gminy Gołdap należą gleby, lasy i wody. Struktura użytkowania ziemi w gminie przedstawia się następująco:

- użytki rolne • 60,5%,
- lasy • 25,9%,
- pozostałe grunty • 13,6%.

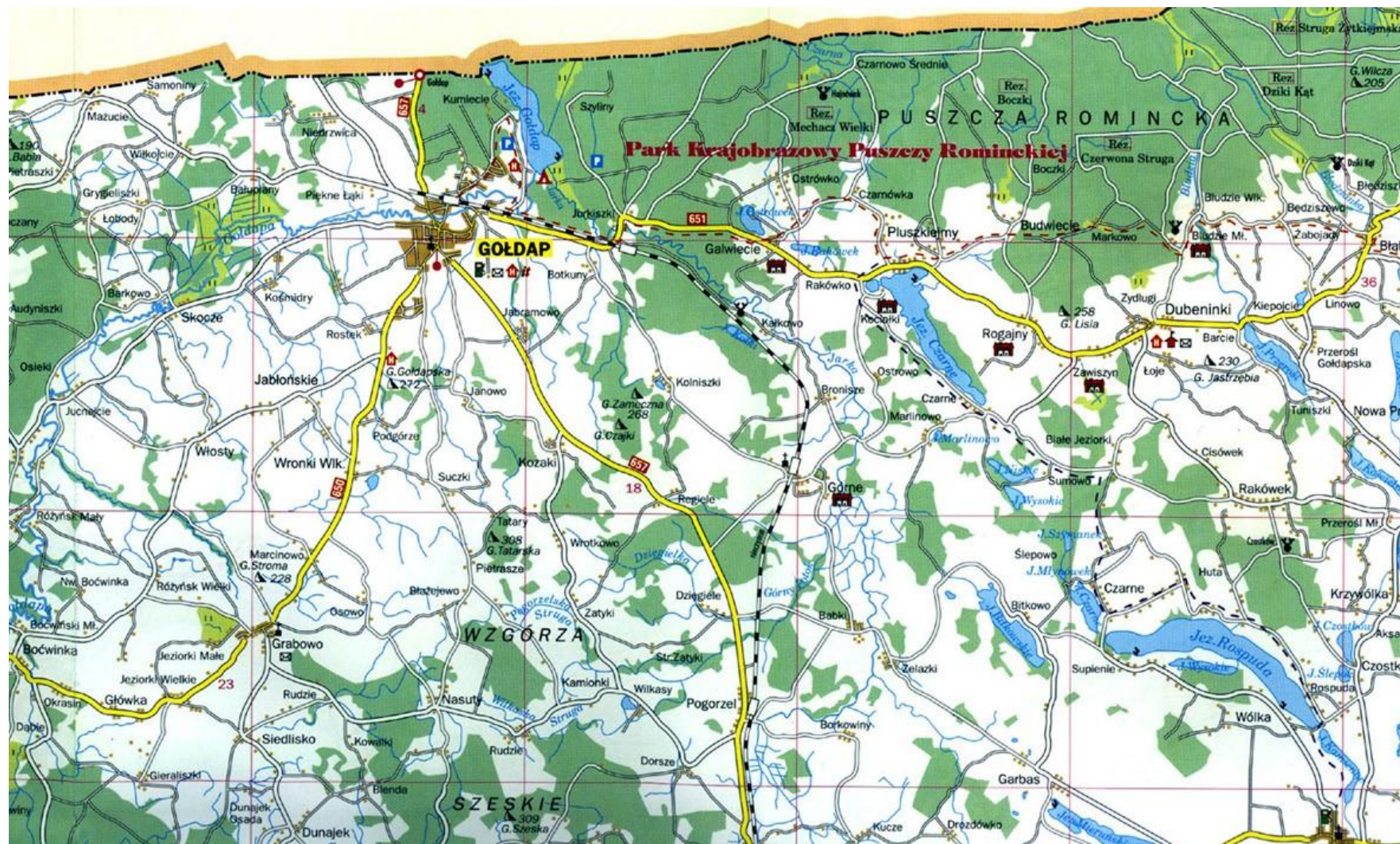
Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne, które stanowią 35,1%. Łąki i pastwiska zajmują 25,3% użytków natomiast sady 0,03%.

Tabela 1. Sołectwa w gminie Gołdap

Ip.	Nazwa
1	Babki
2	Bańpiany
3	Barkowo
4	Bitkowo
5	Botkuny
6	Dunajek
7	Dziągiele
8	Galwiecie
9	Główka
10	Grabowo
11	Górne
12	Jabłońskie
13	Jany
14	Jeziorki Wielkie
15	Juchnajcie
16	Konikowo
17	Kośmidry
18	Kowalki
19	Kozaki
20	Łobody
21	Marcinowo
22	Nasuty
23	Osowo
24	Pietraszki
25	Pogorzel
26	Rożyńsk Wielki
27	Siedlisko
28	Skocze
29	Suczki
30	Wiskajcie
31	Zatyki

Źródło: Urząd Miejski w Gołdapi

Rysunek 1. Mapa Gminy Gołdap

Uwarunkowania ochrony Środowiska

Na terenie gminy Gołdap znajduje się Park Krajobrazowego Puszczy Rominckiej. Park został utworzony w dniu 14.01.1998 roku rozporządzeniem Wojewody Suwalskiego nr 6/98. Powierzchnia Parku wynosi 14 620 ha. Jest to rozległy kompleks leśny o znacznym stopniu naturalności. Występują tu liczne relikty roślin polodowcowych, charakteryzuje się dużą zmiennością środowisk roślinnych. Swoim charakterem przypomina tajgę. Na terenie gminy Gołdap znajdują się utworzone w jego obrębie rezerваты.

W gminie Gołdap występują też zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Są to Gołdapska Struga o powierzchni 183 ha oraz Tatarska Góra o powierzchni 575 ha

Na obszarze gminy zostały utworzone następujące obszary chronionego krajobrazu wprowadzone mocą Rozporządzenia nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 kwietnia 2003 r.:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich - powierzchnia 12 495,1 ha (w tym na terenie powiatu gołdapskiego ok. 9 790 ha), położony na terenie powiatów: gołdapskiego i oleckiego, w gminach: Gołdap i Kowale Oleckie;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Grabowo - powierzchnia 3 764,5 ha;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Gołdapy i Włgorapy - powierzchnia 30 534 ha (w tym na terenie powiatu gołdapskiego ok. 18 680 ha), położony na terenie powiatu gołdapskiego i włgorzewskiego, w gminach: Budry, Włgorzewo, miasto Włgorzewo, Banie Mazurskie, Gołdap i miasto Gołdap;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Rominckiej - powierzchnia 7 740 ha, położony na terenie powiatu gołdapskiego, w gminach Gołdap i Dubeninki;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Błędzianki - powierzchnia 5 994,5 ha, położony na terenie powiatu gołdapskiego, w gminach Gołdap i Dubeninki;

Z racji pojeziernego położenia w stosunkach wodnych powiatu i gminy dużą rolę odgrywają jeziora, charakteryzujące się różną wielkością. Ich rozmieszczenie jest przede wszystkim związane z działalnością lodowca oraz z procesami erozyjno-akumulacyjnymi zachodzącymi w okresie polodowcowym, których skutkiem jest przede wszystkim naturalne zanikanie jezior i powstawanie w ich miejscu mokradeł

lasów. Na terenie gminy znajduje się największe (234 ha powierzchni, w tym 161,58 ha po stronie polskiej) wśród jezior z terenu powiatu jezioro Gołdap.

Tabela 2. Jeziora zlokalizowanych na terenie gminy Gołdap

Nazwa jeziora	Obręb	Nr działki	Powierzchnia działki [ha]	Powierzchnia jeziora [ha]
Bitkowo	Bitkowo	148	99,77	99,77
Gołdap	Gołdap	4	161,58	161,58
Kolki	Kozaki	223	10,44	10,44
Ostrówek	Galwiecie	38	25,35	25,35
Rakówek	Galwiecie	65	25,57	25,57
Bez nazwy Galwiecie	Galwiecie	37/1	3,29	0,04
Bez nazwy Regiele	Górne	199/3	0,98	0,52
Bez nazwy Wilkasy	Zatyki	93/3	8,99	7,93
Bez nazwy Wronki Wielkie	Mracinowo	153/3	11,34	8,76
Bez nazwy Łelazki	Pogorzelski	156/6	10,36	2,64
Bez nazwy w m. Rudzie	Zatyki	–	0,90	0,90
Bez nazwy	Zatyki	–	0,62	0,62

Źródło: Program ochrony Środowiska Gminy Gołdap na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011

Wody podziemne na terenie powiatu gołdapskiego występują na różnych poziomach, głównie wśród osadów piaszczysto-łupkowych. Wyróżnia się w zasadzie trzy podstawowe piętra wodonośne.

Stan czystości wód powiatu gołdapskiego można podzielić na dwie części. Wody podziemne (szczególnie zasobny poziom plejstoceny) charakteryzują się dobrą jakością. Druga część to stan wód powierzchniowych, szczególnie rzeki Gołdapy. W większej części swego biegu niesie ona wody pozaklasowe, co dyskwalifikuje ją jako obiekt turystyczny. Jest to spowodowane przede wszystkim przestarzałą technologią oczyszczania ścieków w oczyszczalniach, wpływem z pól, wraz z wodą opadową, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin oraz niekontrolowanymi zrzutami ścieków. Jezioro Gołdap wydaje się być również zbyt zanieczyszczone - wskaźniki jakości jego wody balansują na granicy II i III klasy czystości. Ma to szczególne znaczenie dla zagospodarowania turystycznego zbiornika oraz jego przyspieszonej eutrofizacji.

Zanieczyszczenie powietrza

Według danych GUS, ogólna ilość zanieczyszczeń gazowych wprowadzonych do powietrza z powiatu gołłapskiego w 2001 roku wynosiła 1,9 tysiąca ton. Szczegółowych danych na temat wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z terenu miasta i gminy Gołdap brak.

Emisję zanieczyszczeń występującą na terenie miasta i gminy Gołdap możemy podzielić na: emisję punktową, emisję powierzchniową oraz emisję liniową.

W mieście i gminie Gołdap znaczna emisja zanieczyszczeń do powietrza występuje przede wszystkim w miesiącach zimowych, co jest spowodowane sezonem grzewczym. Emisja zanieczyszczeń w mieście Gołdap jako miejscowości uzdrowskiej powinna być maksymalnie ograniczana, aby poziomy standard zanieczyszczeń był dotrzymany. Jak pokazują statystyki (są one jednak niepełne) w ostatnich latach emisja zanieczyszczeń do atmosfery zarówno w powiecie gołłapskim, jak i w mieście i gminie Gołdap uległa znacznemu zmniejszeniu, co spowodowane jest modernizacją sieci ciepłowniczej¹.

Gołdap jest miastem o najczystszym, wśród uzdrowisk, powietrzu w Polsce.

Turystyka w Gminie Gołdap

Strategia rozwoju produktu turystycznego regionu Gołdap zakłada, iż priorytetem gospodarczym gminy Gołdap jest turystyka oraz przedsiębiorczość niezagrażająca środowisku naturalnemu, do której zalicza się między innymi: plantacje roślin energetycznych, elektrownie wodne i wiatrowe.

Największym atutem gminy Gołdap jest otoczenie geograficzne i przyrodnicze, oraz nieliczne, ale znaczne, zabytki. Gołdap została uzdrowiskiem w państwie w 2000 roku. Jest to jedyne w województwie warmińsko-mazurskim uzdrowisko. Gołdapskie uzdrowisko bazuje na leczeniu botanikami borowinowymi, których źródła znajdują się w okolicy pobliskiej wsi Niedzwica. Dużą rolę odgrywa element klimatyczny oraz wysoka jakość tutejszych wód gruntowych, które nie są obecnie pozyskiwane do celów leczniczych.

¹ Program ochrony Środowiska Gminy Gołdap na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011

Gołdap jest uzdrowiskiem klimatyczno-borowinowym o profilu leczniczym obejmującym schorzenia narządów ruchu i reumatyczne, reumatologiczne i stany pourazowe oraz niektóre choroby układu oddechowego i nerwowego, a także choroby kobiece.

Ruch turystyczny i baza noclegowa

Brak jest dokładnych danych dotyczących liczby turystów odwiedzających gminę Gołdap. Na terenie gminy Gołdap autorzy *Programu Ochrony Środowiska Gminy Gołdap na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011* zidentyfikowali około 1600 miejsc noclegowych. W znacznej większości są to głównie miejsca oferowane przez Sanatorium Uzdrowskie Ałtali (480 miejsc) oraz hotele i pensjonaty (w sumie 413 miejsc noclegowych). Kwatery prywatne, schroniska młodzieżowe, domki letniskowe i gospodarstwa agroturystyczne oferują w sumie 545 miejsc noclegowych. Większość z nich nie jest jednak zewidencjonowana w rejestrze obiektów noclegowych prowadzonych przez Urząd Miejski.

Tabela 3. Baza noclegowa w Gminie Gołdap

Wyszczególnienie	Liczba miejsc noclegowych
Hotele, zajazdy, pensjonaty	413
Schroniska	91
Gospodarstwa Agroturystyczne	57
Kwatery prywatne	172
Domki letniskowe	225
Sanatoria	480
Pola namiotowe	150
Razem:	1588

Źródło: Program ochrony Środowiska Gminy Gołdap na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011

Tabela 4 przedstawia obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania według rodzajów obiektów. Dane te pochodzą z analiz statystycznych wydanych przez Urząd Statystyczny w Olsztynie pt. *Turystyka w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2003 r.*

Tabela 4. Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania według rodzajów obiektów (Stan na 31 VII 2003)

WYSZCZEGÓLNIENIE	w tym											
	Ogółem	hotele, motele, pensjonaty	domy wypoczynkowe	schroniska młodzieżowe	ośrodki wczasowe	ośrodki kolonijne	ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	kempingi	pola biwakowe	zakłady uzdrowiskowe	pozostałe obiekty niesklasyfikowane
Powiat Gołdapski	8	2	-	1	-	1	-	1	-	1	1	1
Gmina Gołdap	5	1	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-

Źródło: Turystyka w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2003 r., Urząd Statystyczny w Olsztynie

Według danych statystycznych na terenie gminy Gołdap jest 5 obiektów noclegowych. Są to: hotele, motele, pensjonaty (1 obiekt), ośrodki kolonijne (1 obiekt), zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych (1 obiekt), kempingi (1 obiekt), pola biwakowe (1 obiekt).

Tabela 5 przedstawia obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania oraz ich wykorzystanie. Na terenie gminy Gołdap na dzień 31 VII 2003 dostępnych było 698 miejsc noclegowych. W analizowanym okresie skorzystało z nich 5 924 osób, w tym 435 osoby to turyści zagraniczni. 95,3% wszystkich turystów korzystających z miejsc noclegowych w powiecie gołdapskim zatrzymało się na terenie gminy Gołdap. Udzielono 99 882 noclegów, w tym 627 turystom zagranicznym. 98,3% noclegów odwiedzających powiat Gołdapski.

Tabela 5. Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania oraz ich wykorzystanie

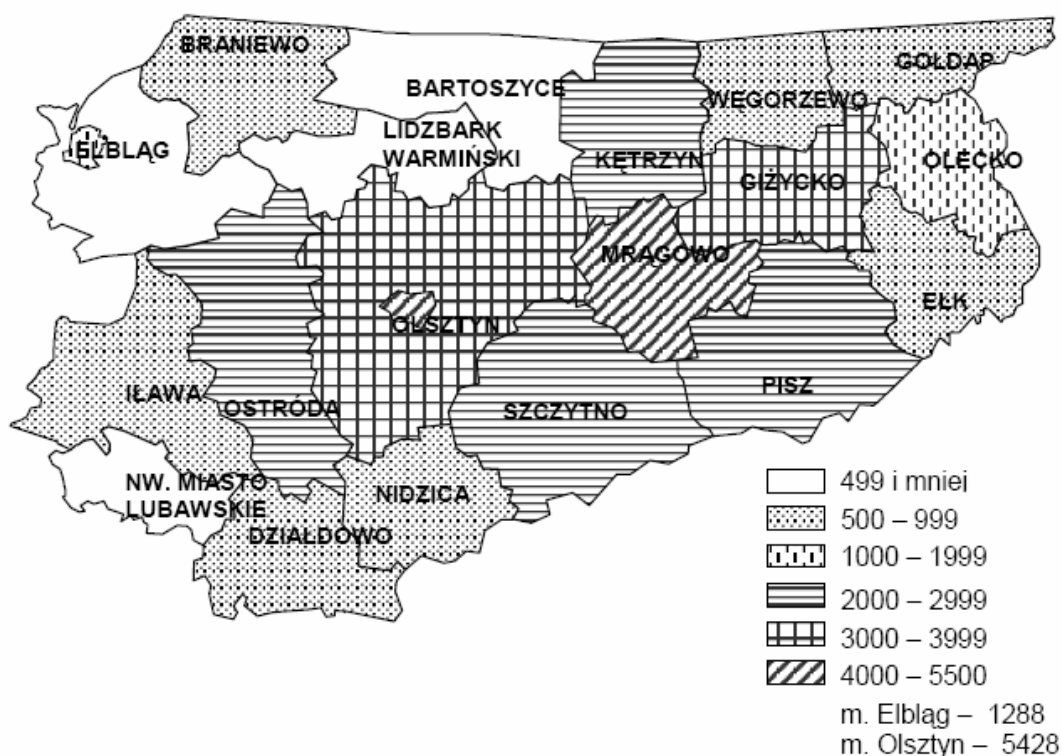
WYSZCZEGÓLNIENIE	obiekty	Miejsca noclegowe	Korzystający		Udzielone noclegi		Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %
	stan w dniu 31 VII 2003 r.		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym	
Powiat Gołdapski	8	786	6 215	559	101 614	1 871	65,9
Gmina Gołdap	5	698	5 924	435	99 882	627	67,4

Źródło: Turystyka w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2003 r., Urząd Statystyczny w Olsztynie

Powiat Gołdapski, a zarazem Gmina Gołdap pod względem ilości miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania przedstawia się słabo. Liczba miejsc noclegowych w sąsiednich powiatach (Powiat Olecki, Powiat Giżycki) przedstawia się dużo lepiej. Rysunek 2 przedstawia miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania z 2003 r. w poszczególnych powiatach Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Rysunek 2.

Miejsca noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2003 r.

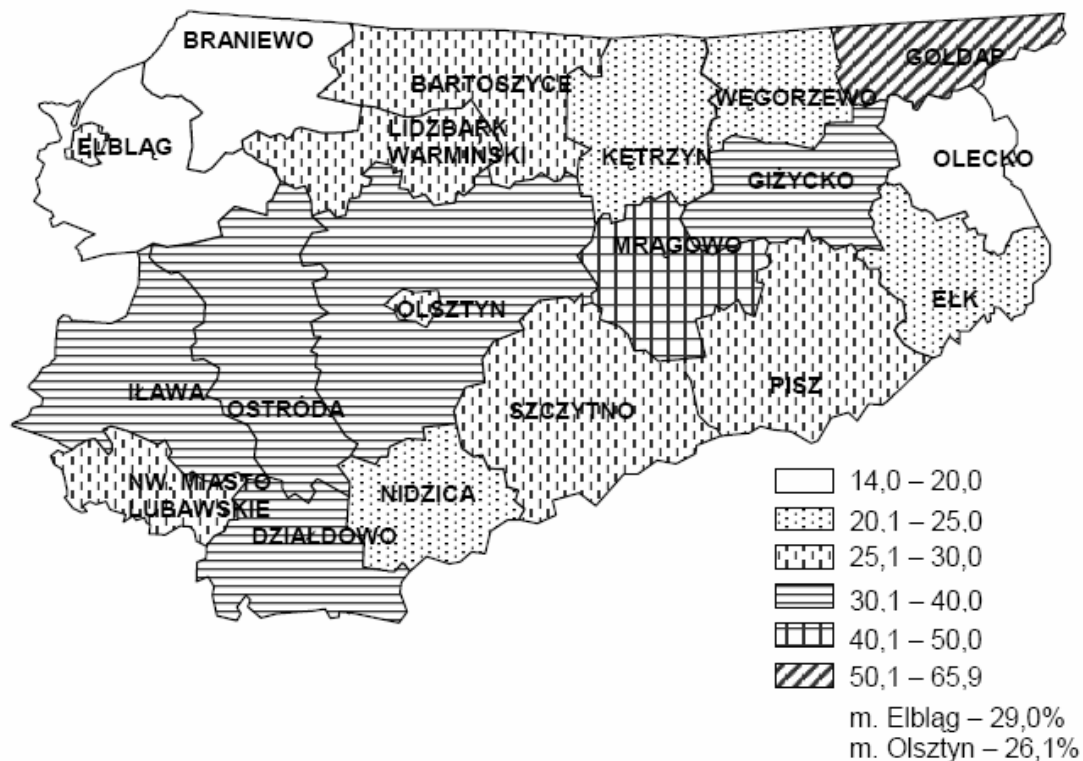
Źródło: Turystyka w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2003 r., WUS Olsztyn

Rysunek 3 przedstawia stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2003 r. w %. Powiat gołdapski prezentuje się bardzo dobrze na tle innych powiatów. Wskaźnik ten w gminie Gołdap jest wyższy niż w całym powiecie wynosi 67,4%.

Rysunek 3

**Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania
w 2003 r.**

W%

Źródło: Turystyka w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2003 r., WUS Olsztyn

Zestawienie danych dotyczących ilości miejsc noclegowych ze wskaźnikiem stopnia wykorzystania miejsc noclegowych pokazuje, że gmina Gołdap ma duży potencjał turystyczny oraz jest chłodnie odwiedzane przez turystów. Jednocześnie zasadnym wydaje się dalszy rozwój branży turystycznej oraz wspieranie przez Samorząd oraz lokalne organizacje pozarządowe wszelkich inicjatyw skierowanych na wzrost liczby miejsc noclegowych. Należy postawić na rozwój agroturystyki oraz małych hoteli i pensjonatów. Gmina powinna inicjować i wspierać powstawanie gospodarstw agroturystycznych przy wykorzystaniu funduszy UE. W celu lepszej promocji gminy należy dokonać inwentaryzacji zasobów turystycznych gminy oraz stworzyć witrynę internetową promującą turystykę na terenie gminy. Bez profesjonalnej i zakrojonej na szeroką skalę reklamy turystyki nie przydad. Wydaje się, że liczba odwiedzających gminę mogłaby zdecydowanie wzrosnąć.

gdyby zadbano o lepszą promocję tego obszaru oraz tworzenie nowych atrakcji turystycznych w oparciu o lokalne produkty turystyczne.

Ruch turystyczny silnie wpływa na Środowisko przyrodnicze. Turystyka może powodować nieodwracalne zmiany w przestrzeni poprzez towarzyszące jej intensywne procesy urbanizacyjne. Różne formy turystyki stanowią mogą zagrożenie Środowiska naturalnego, zwłaszcza w przypadku nadmiernej koncentracji ruchu turystycznego. Uprawianie różnych form aktywnej rekreacji, takich jak np. narciarstwo zjazdowe, jazda konna, rajdy rowerowe i piesze, powodują mogą degradację krajobrazu, zanieczyszczenie, nadmierny hałas. Podobnie jak nadmierna ilość turystów szkodzić może Środowisku przyrodniczemu, tak też ich pobyty na terenach o unikalnych walorach Środowiska przyrodniczego mogą destabilizować lokalne Środowiska społeczno-kulturowe, a także zakłócać rytm życia i pracy, rodzić konflikty między turystami a mieszkańcami wskutek m.in. przenoszenia na teren gminy miejskiego stylu życia i innego systemu wartości².

Infrastruktura techniczna

Komunikacja i drogownictwo

Miasto położone jest 3 km od granicy państwa. Przez miasto prowadzą drogi do Wdgorzewa, Olecka i Łytkiejm.

Na terenie gminy znajdują się drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Długość dróg przedstawia się następująco:

- a) drogi krajowe o długości łącznej 18.4 km, w tym 3.4 km w mieście;
- b) drogi wojewódzkie o długości łącznej 29.5 km, w tym 4.1 km w mieście;
- c) drogi powiatowe o długości łącznej 280 km, w tym 28 km w mieście;
- d) drogi gminne o długości łącznej 139 km, w tym 6 km w mieście;

Przez teren miasta i gminy przebiegają następujące drogi krajowe regionalne o znaczeniu tranzytowym:

² Program ochrony Środowiska Gminy Gołdap

- droga nr 657 Edk ñ Olecko - Gołdap (granica państwa) ñ Gusiew,
- droga nr 650 Włgorzewo ñ Gołdap,
- droga nr 651 Gołdap ñ Szypliszki,
- oraz cztery drogi wojewódzkie.

Tabele 6 i 7 przedstawiają zestawienie ulic powiatowych w Gołdapi oraz wykaz dróg powiatowych zamiejskich na obszarze Gminy Gołdap.

Tabela 6. Wykaz ulic powiatowych w Gołdapi

Lp.	Nazwa	długość	klasa ³
1	Armii Krajowej	0,57	G
2	Bagienna	0,47	L
3	Chopina	0,27	L
4	Cicha	0,14	D
5	Cmentarna	0,93	Z
6	Dolna	0,16	D
7	Górna	0,34	L
8	Jał wieska	0,31	L
9	Jesionowa	0,12	D
10	Jeziorowa	0,9	Z
11	Klonowa	0,06	D
12	Kolejowa	0,83	G
13	Kombatantów	0,5	Z
14	Konstytucji 3-go Maja	2,65	Z
15	Kościuszki	0,71	Z
16	Krótką	0,06	L

³ Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. §4. 1. W celu określenia wymagań technicznych i użytkowych wprowadza się następujące klasy dróg:

- 1) autostrady, oznaczone dalej symbolem "A",
- 2) ekspresowe, oznaczone dalej symbolem "S",
- 3) główne ruchu przyspieszonego, oznaczone dalej symbolem "GP",
- 4) główne, oznaczone dalej symbolem "G",
- 5) zbiorcze, oznaczone dalej symbolem "Z",
- 6) lokalne, oznaczone dalej symbolem "L",
- 7) dojazdowe, oznaczone dalej symbolem "D",

2. Drogi zaliczone do jednej z kategorii, w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, powinny mieć parametry techniczne i użytkowe odpowiadające następującym klasom dróg:

- 1) drogi krajowe - klasy A, S, GP i wyłącznie klasy G,
- 2) drogi wojewódzkie - klasy G, Z i wyłącznie klasy GP,
- 3) drogi powiatowe - klasy G, Z i wyłącznie klasy L,
- 4) drogi gminne - klasy L, D i wyłącznie klasy Z.

17	Krzywa	0,18	D
18	Leśna	0,29	L
19	Lipowa	0,59	G
20	11-go Listopada	0,24	L
21	Głęboka	0,43	L
22	Łokietka	0,12	D
23	1-go Maja	1,37	Z
24	Malarska	0,19	D
25	Mała	0,19	D
26	Matejki	0,13	L
27	Mazurska	0,12	G
28	Mereckiego	0,16	D
29	Mickiewicza	0,19	L
30	Nadbrzeżna	0,36	L
31	Okrzei	0,43	L
32	Osiedle I	1,04	D
33	Pagórkowa	0,27	D
34	Partyzantów	1,01	Z
35	Plac Zwycięstwa	0,49	Z
36	Plater	0,13	G
37	Podgórna	0,14	L
38	Popiełuski	0,11	L
39	Przytorowa	0,55	G
40	Reymonta	0,18	D
41	Słoneczna	0,18	D
42	Sosnowa	0,37	Z
43	Sportowa	0,42	D
44	Szkolna	0,22	D
45	Sikorskiego	0,43	L
46	Świerkowa	0,8	L
47	Tatyły	0,12	L
48	Ustronie	0,82	L
49	Warsztatowa	0,14	L
50	Wąska	0,18	D
51	Wczasowa	0,11	Z
52	Wiosenna	0,32	D
53	Wileńska	0,43	Z
54	Wolności	0,36	Z
55	Wysoka	0,27	L
56	Zatorowa	0,83	Z
57	Zielona	0,17	D
58	Żeromskiego	3,73	Z
59	Żródlana	0,3	L

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Gogolinie

Tabela 7. Wykaz dróg powiatowych zamiejskich stan na 01.01.1999

Lp	Gmina	Nr drogi	Nazwa drogi	Długość drogi [km]	W tym: o naw. twardej	Szerokość jezdni [m]
1	GMINA GOGÓŁAP	131	Rogale - Małucie	3,268	3,268	5,0
2		132	Surminy - Juchnacie	2,700	2,700	5,0
3		146	Lisy - Kolniszki	2,550	1,300	5,0
4		401	Gogółap - Małucie	7,572	7,572	5,0
5		403	Gogółap - Niedrzwica	4,550	2,450	5,0
6		404	Janyń Gogółap	11,080	11,080	5,0
7		405	Skoczno - Bałupiany	8,450	-	5,0
8		407	Nowosady - Bocwinka	12,100	12,100	5,0
9		409	Rołysk - Grabowo	2,800	0,400	4,5
10		410	Bocwinka - Duży	2,800	2,00	5,0
11		408	Bołwiński Młyn - Most	0,500	0,500	4,0
12		414	Grabowo - Wierzbianka	6,000	6,000	5,0
13		415	Pogórze! - Grabowo	10,820	10,820	5,0
14		416	Gogółap - Kamionka	9,200	1,350	5,0
15		417	Kozaki - Wilkasy	7,102	7,102	5,0
16		418	Górne - Zawiszyn	4,000	3,125	5,0
17		440	Dziągiele - Garbas	6,000	3,500	5,0
18		443	Nasuty - Wólkowo	2,200	2,200	4,0
RAZEM W GMINIE GOGÓŁAP:				103,692	77,467	

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Gośdapi

Obecny stan techniczny dróg na terenie gminy Gośdap jest zły. W związku z ciągłym wzrostem natężenia ruchu nawierzchnie dróg ulegają niszczeniu. Celem zapewnienia przejezdności konieczne jest przeprowadzanie bieżących napraw, które nie przyczyniają się w istotny sposób do poprawy stanu technicznego a jedynie pozwalają doraźnie zapobiegać dalszej degradacji dróg. Liczne wyboje i nierówności oraz ubytki w nawierzchni dróg powodują po ważne utrudnienia w ruchu oraz stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zły również jest stan techniczny istniejących chodników a w większości ich brak, powoduje zagrożenie bezpieczeństwa pieszych. Przebudowa wielu dróg może poprawić dostępność do dróg wojewódzkich i krajowych przyczyniając się do ożywienia terenów poprzez rozwój inwestycji, co spowoduje rozwój działalności gospodarczej. Tereny o odpowiedniej infrastrukturze drogowej staną się również atrakcyjniejsze dla przyszłych inwestorów w sferze rozwoju budownictwa mieszkalno-usługowego.

Wodociąg i kanalizacja

Do celów pitnych dla ludności, inwentarza żywego oraz przemysłu rolno-spożywczego na terenie gminy Gogółap wykorzystywana jest woda wódna. Zaopatrzenie obszaru gminy w bieżącą wodę jest jednym z podstawowych czynników warunkujących rozwój budownictwa mieszkaniowego, rozwój działalności gospodarczej oraz wpływającym na jakość produkcji rolnej.

Większość ujęć jest administrowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Gogółapi. Na uwagę zasługuje fakt, iż w kilku przypadkach ujęcia dostarczają wodę miejscowościom znajdującym się poza terenem powiatu gogółapskiego (Dorsze i Borkowina w gminie Kowale Oleckie oraz Rakówek w gminie Przerosi). Tabel 8 przedstawia ujęcia wodociągowe w gminie Gogółap

W Gminie Gogółap na terenie miasta 99,7%, na terenie gminy 92,6% mieszkań jest wyposażonych w wodociąg. W tym mieszkania wyposażone w wodociąg z sieci stanowią 88,6% ogółu mieszkań (na terenie miasta 97%, na terenie gminy 66,8 %), natomiast w lokalny wodociąg jest wyposażonych 9% ogółu (na terenie miasta 2,7%, na terenie gminy 25,5%).

Sieć wodociągowa na terenie gminy Gogółap jest dobrze rozbudowana. Długość czynnej sieci wodociągowej zarządzanej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Gogółapi wynosi 212, 8 km (dane za rok 2003).

Głównym odbiorcą ujmowanej wody podziemnej jest miasto Gogółap, a na jego terenie gospodarstwa domowe, które zużywają ok. 70% wody. Znaczna ilość wody, rzędu do ok. 25% zużywana jest do celów socjalno-bytowych przez instytucje publiczne, wojsko, drobne usługi itp. Ilość wody pobieranej do celów produkcyjnych stanowi zaledwie kilka %. Poza obrębem miasta, na terenie gminy zużycie wody jest znacznie mniejsze, odmiennie przedstawia się także podział głównych odbiorców wody. Znaczna część, tj. 24,3 % sprzedawanej wody przeznaczona jest na cele produkcyjne związane z rolnictwem.

Tabel 8. Ujęcia wodociągowe w gminie Gogółap

Adres	Zatwierdzone zasoby [m3/h]	Zaopatrywane miejscowości
Gmina Gogółap		

Gołdap, ul. Sikorskiego	193,0	Botkuny, Gołdap, Jabramowo, Kołomydzy, Niedrzewca, Piłkne Głki, Rostek, Wronki
Galwiecie	167,0	Galwiecie
Boł winka	114,0	Boł winka, Boł winki Młyn, Rożysk Mały, Rożysk Wielki
Bronisz	79,0	Bronisze
Górne	63,0	Górne
Małucie	54,0	Małucie, Ułbale
Pogorzel	51,5	Babki, Pogorzel, Źelazki oraz Borkowina (gmina Kowale Oleckie)
Okrasin	50,0	Dłbie, Okrasin
Kowalki	46,0	Dunajek Mały, Gieraliszki, Grabowo, Kamionka, Kowalki, Nasuty, Rudzie, Siedlisko, Wilkasy oraz Dorsze (gmina Kowale Oleckie)
Gołdap, ul Partyzantów	29,0	jednostka wojskowa
Kozaki	22,5	Kozaki, Tatary, Wrotkowo, Zatyki
Skoczce	22,4	Skoczce
Gołdap, ul. Wczasowa	22,4	sanatorium
Kolniszki	14,0	Kolniszki

Źródło: Program ochrony Środowiska Gminy Gołdap na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011

Na terenie gminy do kanalizacji jest podłączonych 94,8% mieszkań (na terenie miasta 98,3%, na terenie gminy 85,8%), w tym mieszkania wyposażone w kanalizację z odprowadzeniem do sieci stanowi 72,9% ogółu mieszkań (na terenie miasta 88,1%, na terenie gminy 33,6%), 21,9% ogółu mieszkań stanowi mieszkania wyposażone w kanalizację z odprowadzeniem do urządzenia lokalnego (na terenie miasta 10,1%, na terenie gminy 52,1%).

Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta i gminy Gołdap na dzień 31 grudnia 2003 r. wynosiła 74,3 km, z tego 45 km przypadało na miasto Gołdap. Stopień skanalizowania miejscowości zlokalizowanych poza miastem przedstawia się następująco:

- Wronki ń 5,5 km,
- Grabowo ń 5,4 km,
- Jabramowo ń 3,9 km,
- Kozaki ń 3,4 km,
- Kołomydzy ń 3,3 km,
- Niedrzewica ń 2,3 km,
- Boł winka ń 1,7 km,

- Rostek ñ 1,1 km,
- Babki ñ 1,3 km,
- Źelazki ñ 1,1 km,
- Boł wiŕski Młyn ñ 0,5 km.

Wykaz oczyszczalni Ŝcieków zlokalizowanych na terenie gminy Gołdap przedstawiono poniŹszej tabeli. W 2003 r. z oczyszczalni Ŝcieków zarzãdzanych przez PWiK Sp. z o.o. ãcznie odprowadzono do wód powierzchniowych 503,6 tys. m³ oczyszczonych Ŝcieków. Iloŝ Ŝcieków odprowadzonych z mechaniczno-biologicznej oczyszczalni Ŝcieków w Gołdapi wyniosã okoã 91 % wszystkich Ŝcieków oczyszczanych. Oprócz Ŝcieków z miasta Gołdap na oczyszczalniã dopłwajã Ŝcieki sanitarne z nastłpujãcych miejscowŝci: Galwiecie, Grabowo, Jabramowo, Koŝmidry, Kozaki, Rostek oraz Wronki Wielkie. Udziaã Ŝcieków przemysłowych w ogólnej iloŝci dopłwajãcych Ŝcieków stanowi 1,5ñ2,0%. Głównymi dostawcami Ŝcieków przemysłowych na oczyszczalniã sã nastłpujãce obiekty przemysłowe i usługowe: rzeźnie, produkcja mroźnek, piekarnie, ciastkarnie oraz pralnie.

Tabela 9. Oczyszczalnie Ŝcieków zlokalizowane na terenie gminy Gołdap.

Oczyszczalnia	Miejscowoŝ	Maksymalna iloŝ Ŝcieków [m ³ /d]	Odbiornik
Oczyszczalnia miejska, mechaniczno-biologiczna	Gołdap	2138	Gołdapa
Oŝrodek wczasowo-sanatoryjny „Vitalã Studnia rozdzielcza, filtr dwudzielny piaskowo-łwirowy, studnie chłonne	Gołdap	131	do gruntu
Osiedle mieszkaniowe. Bioblok MU-100	Galwiecie	48	rów melioracyjny uchodzãcy do Jarki
Osiedle mieszkaniowe. Biocler B-180, B-115B, K-2,9	Babki	44,9	rów melioracyjny uchodzãcy do Jarki
Osiedle mieszkaniowe. Bioblok MU-75	Bołwinka	30	Alina

ŝródłã: Program ochrony Ŝrodowiska Gminy Gołdap

Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia Ŝcieków w Gołdapi zostãã oddana do eksploatacji w 1993 r. W roku 2003 wykonano I etap modernizacji oczyszczalni Ŝcieków w Gołdapi. Prace te pozwolã na uzyskanie wymaganych wartoŝci fosforu ogólnego w

Ściekach oczyszczonych oraz wypełnienie wymogów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 17 października 2002 r. w sprawie warunków wprowadzania nieczystości ciekłych do stacji zlewnych (Dz. U. 2002 r., Nr 17, poz. 1576). Cały czas występuje potrzeba jej dalszej modernizacji.

Sieć kanalizacji komunalnej na terenie miasta Gogulap stanowi połączenie kolektorów przedwojennych (o łącznej długości 10,5 km), które nie zostały wyłączone z eksploatacji i są wykorzystywane oraz kolektorów wybudowanych w latach powojennych i współcześnie. Ze względu na duże nieszczelności w sieci w czasie występowania dużych opadów do oczyszczalni dopływa zbyt duża woda opadowych i infiltracyjnych. Powoduje to zaburzenie pracy części biologicznej oczyszczalni.

Ważnym zadaniem jest planowana budowa nowego odcinka kanalizacji w ulicach Sikorskiego, Mikołajczyka, Suwalskiej, Kolejowej i Topolowej w celu ochrony ujęcia wody dla miasta Gogulap oraz ochrony GZWP nr 202. Ze względu na konieczność ochrony wód jeziora Gogulap należy rozważyć możliwość budowy kolektora odbierającego ścieki z ośrodków wypoczynkowych zlokalizowanych nad jeziorem.

Do priorytetowych zadań Gminy powinna należeć modernizacja kolektorów wybudowanych w latach powojennych. Na obszarach wiejskich gmina powinna rozpocząć inwestycje w budowę kanalizacji oraz inicjować budowę przydomowych oczyszczalni ścieków przez indywidualne osoby lub podmioty gospodarcze na tych obszarach gdzie budowa kanalizacji jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych. Praca ta jest konieczna, gdyż rozwój funkcji uzdrowiskowej gminy wymaga zachowania czystości środowiska na wysokim poziomie.

Gaz i ogrzewanie

Na obszarze gminy Gogulap do centralnego ogrzewania zbiorowego podłączone jest 42,9% mieszkańców (na terenie miasta 57,2%, na terenie gminy 6%). Do indywidualnego 35,3%, (na terenie miasta 27,2%, na terenie gminy 56,1%). Mieszkania ogrzewane przez piece stanowi 19,2% ogółu mieszkań (na terenie miasta 14,3%, na terenie gminy 31,9%).

Tabel 10. Zaopatrzenie mieszkań z terenu gminy Gołdap w gaz i centralne ogrzewanie

Wyszczególnienie	Ogółem Mieszkań	Gaz				Centralne ogrzewanie			
		gaz z sieci		z butli		zbiorowe		indywidualne	
			%		%		%		%
gm. Gołdap	5756	-	-	4572	79,4	2470	42,9	2034	35,3
Miasto	4144	-	-	3247	78,3	2,3	57,2	1,1	27,2
Gmina	1612	-	-	1342	82,2	0,1	6	1	56,1

Źródło: Spis powszechny 2002, WUS Olsztyn

Na obszarze gminy Gołdap, jak i całego powiatu gołdapskiego brak jest rozdzielczej sieci gazowej. Mieszkańcy gminy w 79,4% korzystają z gazu butlowego, na terenie miasta 78,3%, na terenie wsi 82,2% (w województwie na terenach wiejskich 83,6%).

Celem rozwojowym gminy powinna być budowa lokalnego gazociągu. Jego brak ogranicza rozwój przedsiębiorczości, w szczególności na terenie SSSE. Pokonanie tej bariery powinno wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości, zmniejszenia bezrobocia oraz zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza w sezonie grzewczym przez przydomowe kotłownie. Jednocześnie brak gazu może wpłynąć pozytywnie na rozwój lokalnych kotłowni opalanych biomasą, co ma pozytywne skutki dla środowiska oraz może przyczynić się do rozwoju gospodarstwa rolnych uprawiających np. wierzbę energetyczną.

Gospodarka odpadami

Według danych zawartych w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Gołdapskiego, w gminie Gołdap w 2001 roku wytworzono ok. 9,4 tys. Mg odpadów komunalnych, co stanowi ok. 81,6% odpadów komunalnych wytwarzanych w powiecie gołdapskim.

Z danych WIOŚ wynika, że z terenu gminy Gołdap w 2002 roku wywieziono na składowisko ok. 51% ilości wytwarzanych odpadów. Dane te świadczą o tym, że na

terenie gminy znaczna część wytwarzanych odpadów komunalnych trafia w sposób niekontrolowany do Środowiska.

Na terenie powiatu gołdapskiego około 80% ludności objęta jest zorganizowanym wywozem odpadów komunalnych. Część mieszkańców z terenów występowania zabudowy rozproszonej wywozi odpady we własnym zakresie. Na terenie gminy prowadzona jest w ograniczonym zakresie selektywna zbiórka odpadów poprzez ustawione kontenery na szkło, makulaturę i plastik. Złom jest pozyskiwany przez firmy zajmujące się jego skupem.

Na terenie gminy Gołdap jedyną instalację służącą do unieszkodliwiania odpadów komunalnych jest składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Kośmidry o powierzchni 1,97 ha. Zgodnie z informacjami uzyskanymi w gminie pojemność do wykorzystania na składowisku w Kośmidrach wynosi 19,7 tys. m³.

W ciągu roku składowisko w Kośmidrach przyjmuje 22,6 tys. m³ odpadów komunalnych. Zśród nieprawidłowości dotyczących eksploatacji składowiska należy wymienić brak wagi, przez co nie jest możliwe rzetelne prowadzenie ewidencji ilościowej przyjmowanych odpadów. Na składowisku odpady są zagłuszane przy użyciu spycharki gąsienicowej. Ponadto uzupełnieniu i poszerzeniu do szerokości 10 metrów wymaga pas zieleni oraz nie została wyznaczona i oznakowana strefa ochrony sanitarnej składowiska.

Składowisko w Kośmidrach posiada uszczelnienie dna geomembraną PEHD o grubości 2mm. Składowisko wyposażono w system drenażu odcieków, które odprowadzane są na mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków, znajdującą się przy składowisku. Ponadto na składowisku gaz odprowadzany jest do atmosfery poprzez studnie odgazowujące. Składowisko wyposażone jest w piezometry pozwalające kontrolować jakość wód podziemnych w sąsiedztwie. Kontrolę jakościową objęte są także odcieki ze składowiska⁴.

Modernizacja składowiska w Kośmidrach powinna zostać przeprowadzona w terminie do 31 grudnia 2005 r., jednak mając na uwadze wpływ składowiska na Środowisko, prace związane z wyznaczeniem i oznakowaniem strefy ochrony sanitarnej oraz uzupełnieniem i poszerzeniem do szerokości 10 metrów pasa zieleni należy dokonać tego niezwłocznie

⁴ Źródło: Program ochrony Środowiska Gminy Gołdap

W gminie Gołdap znajdują się dwa składowiska odpadów wyłączone z eksploatacji. Oba zlokalizowane są w Gołdapi przy ul. Gumbińskiej. Należy dokonać ich rekultywacji gdyż mogły one stanowić znaczne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego na terenach przylegających do składowiska, a pośrednio także dla rzeki Gołdapy i części jej doliny leżącej poniżej składowiska.

Głównymi zadaniami z zakresu gospodarki odpadami stojącymi przed gminą jest likwidacja dzikich wysypisk oraz szeroka akcja uświadamiania mieszkańców o konieczności wyrzucania śmieci w miejscach do tego przeznaczonych gdyż jak pokazują dane WIOŚ za 2002 r. ok. 51% wytwarzanych odpadów trafia w sposób niekontrolowany do środowiska

Ochrona zdrowia⁵

Podstawowa opieka zdrowotna mieszkańców miasta i gminy Gołdap realizowana jest przez jedną przychodnię rejonową. Przyjmuje w niej trzech lekarzy ogólnych, trzech pediatrów, dwóch ginekologów, trzech stomatologów. W budynku przychodni rejonowej oraz szpitala mieszczą się następujące poradnie specjalistyczne: chirurgiczna, okulistyczna, laryngologiczna, dermatologiczna, psychiatryczna i przeciwalkoholowa, przeciwegryźcza, neurologiczna oraz reumatologiczna. Ponadto na terenie ZOZ znajdują się: punkt krwiodawstwa, laboratorium analityczne, pracownia RTG, pracownia USG, pracownia gastroscopowa oraz Zakład Rehabilitacji Leczniczej.

Gołdapski szpital mieści się w centrum miasta. Szpital posiada 150 łóżek, w tym 25 w oddziale noworodków. Funkcjonują w nim następujące oddziały: wewnętrzny, chirurgiczny, dziecięcy, położniczo-ginekologiczny oraz noworodków. Wyposażony jest również blok operacyjny.

Obecnie prywatną praktykę lekarską prowadzą: ginekolog, pediatra, neurolog, internista oraz czterech stomatologów.

Pogotowie ratunkowe działa przez całą dobę. Do swojej dyspozycji posiada trzy karetki w ciągu dnia oraz dwie - w nocy (w tym jedna karetka wypadkowa). Przy pogotowiu ratunkowym funkcjonuje całonocowo gabinet zabiegowy.

⁵ Wykorzystano informacje zawarte w raporcie o stanie miasta i gminy Gołdap 1999

Oświata na obszarze gminy Gołdap

Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne - infrastruktura edukacyjna

Na terenie gminy Gołdap funkcjonuje 8 szkół podstawowych, 1 samorządowe gimnazjum, 1 zespół szkół i 1 przedszkole samorządowe. Na potrzeby niniejszego opracowania zestawiono szkoły z ich wyposażeniem w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną oraz informatyczną.

Na terenie gminy Gołdap występują bardzo duże braki w infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej i informatycznej. Na 11 placówek oświatowych znajdujących się na terenie gminy zaledwie 4 posiadają sale gimnastyczne, zaś w 2 placówkach są one w trakcie budowy. Wszystkie placówki posiadają pracownie komputerowe. Jedynie 2 nie posiadają Internetu. W obecnej sytuacji niezbędna jest poprawa dostępu uczniów do podstawowej infrastruktury sportowej oraz informatycznej. Tabela 11 zawiera wykaz szkół wraz z informacją o infrastrukturze sportowej oraz informatycznej.

Tabela 11. Infrastruktura edukacyjna w Gminie Gołdap

lp.	Nazwa szkoły	liczba sal lekcyjnych	sala gimnastyczna o wymiarach	sale komputerowe		
				liczba	liczba komputerów	czy jest internet?
1.	SP Nr 1 w Gołdapi	21	nie ma	1	11	tak
2.	SP Nr 2 w Gołdapi	21	12 x 24 m	2	26	tak
3.	SP Nr 3 w Gołdapi	24	14 x 26 m	1	9	tak
4.	SP w Bojwinie	7	12 x 21 m	1	9	nie ma
5.	SP w Galwecicach	6	nie ma	1	4	nie ma
6.	SP w Grabowie	16	w trakcie budowy	1	14	tak
7.	SP w Jabłonkach	8	nie ma	1	8	tak
8.	SP w Juchnawie	8	nie ma	1	8	tak
9.	SP w Pogorzeli	7	9 x 15 m	1	15	tak
10.	Razem szkoły podstawowe	118	4 sale	10	104	
11.	Samorządowe Gimnazjum Nr 1 w Gołdapi	38	w trakcie budowy	2	31	tak
12.	Zespół Szkół w Grabowie ⁶	18	w trakcie budowy	1	14	tak

Źródło: Urząd Miejski w Gołdapi

Brak sal gimnastycznych uniemożliwia prowadzenie zajęć sportowych i rekreacyjnych pozalekcyjnych, co sprzyja demoralizacji młodzieży i powstawaniu społecznych patologii. Ich powstanie zapewni prawidłowe funkcjonowanie szkół oraz umożliwi pełną realizację zadań dydaktycznych i wychowawczych.

Ograniczenia w dostępie do wyposażenia informatycznego w sytuacji, gdy UE duży nacisk kładzie na rozwój społeczeństwa informacyjnego jest dużym ograniczeniem rozwojowym uczniów w gminie Gołdap. Należy położyć nacisk na zapewnienie ogólnego dostępu do komputerów oraz internetu wszystkim uczniom. Pozwoli to im na lepsze poznanie otaczającego świata oraz pozwoli wykorzystywać internet w celach dydaktycznych.

Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne – liczba uczniów

Dużym problemem w gminie Gołdap, jak i w większości gmin w Polsce jest niównodemograficzny w wyniku, którego spada liczba uczniów uczęszczających do szkół. Z danych zawartych w tabeli wynika, że liczba uczniów w szkołach podstawowych od roku 1999 do roku 2003 zmniejszyła się o 37,8%, zaś liczba oddziałów o 29,4%. Największy

⁶ Utworzony 1.09.2003 r. W jego skład wchodzi szkoła podstawowa oraz gimnazjum.

spadek liczby uczniów wystąpił w SP w Grabowie (69,6%), SP w Pogorzeli (59,7%), SP Nr 3 w Gogoli (59,4%), SP Nr 1 w Gogoli (56,4%), oraz w SP w Juchnajiach (41,2%). Tabela 12 przedstawia liczbę uczniów w szkołach w Gminie Gogol w latach 1999-2003.

Tabela 12. Liczba uczniów w Gminie Gogol w latach 1999-2003

lp.	Nazwa szkoły	1999		2000		2001		2002		2003	
		liczba uczni.	odziały	liczba uczni.	odziały	liczba uczni.	odziały	liczba uczni.	odziały	liczba uczni.	odziały
1	SP Nr 1 w Gogoli	982	33	771	28	626	24	559	23	554	22
2	SP Nr 2 w Gogoli	516	20	508	19	437	18	471	20	468	20
3	SP Nr 3 w Gogoli	822	28	675	24	508	19	520	20	488	20
4	SP w Bojwinie	119	8	104	7	88	6	75	5	72	5
5	SP w Galwiciach	82	5	67	6	57	4	55	4	56	4
6	SP w Grabowie	260	14	221	12	175	10	190	10	181	10
7	SP w Górnem	48	4	37	4	Zlikwidowano z dniem 31.08.2000 r.					
8	SP w Jabłonkach	48	7	74	6	57	5	56	5	56	5
9	SP w Juchnajiach	97	5	64	6	53	4	56	4	40	4
10	SP w Pietruszkach	51	4	36	4	25	4	Zlikwidowano z dniem 31.08.2001 r.			
11	SP w Pogorzeli	144	8	106	7	102	6	100	6	86	6
12	Razem szkoły podstawowe	3 202	136	2 663	123	2 128	100	2 082	97	1 991	96
13	Samorządowe Gimnazjum Nr 1 w Gogoli	410	16	826	30	1 183	45	1 194	47	1 193	47
	Zespół Szkół w Grabowie	Utworzony 1.09.2003 r. W jego skład wchodzi szkoła podstawowa oraz gimnazjum. Dane dotyczące uczniów wykazano pod poz. 6 i 11.									

Źródło: Urząd Miejski w Gogoli

Analizując powyższe dane należy rozważyć zasadność funkcjonowania wszystkich szkół na terenie Gminy. Koszt funkcjonowania wszystkich szkół oraz dostosowanie ich do obecnych standardów wymaga dużych nakładów finansowych. Tańszym wydaje się wprowadzenie ogólnego systemu dowozu dzieci do szkół gdy nie wymaga to od gminy

inwestowania w funkcjonującą infrastrukturę edukacyjną a uczniom umożliwi naukę w szkołach o wyższym standardzie infrastrukturalnym oraz lepszym poziomie nauczania.

Szkolnictwo ponadgimnazjalne w Powiecie Gołłąpskim

W Gołłapi funkcjonują następujące szkoły ponadgimnazjalne:

1. Zespół Szkół Ogólnokształcących, ul. Popiełuszki 2, 19-500 Gołdap.

Szkoła składa się z następujących zasobów: budynek główny, sala komputerowa z dostępem do Internetu oraz 19 pracowni przedmiotowych, sala gimnastyczna o powierzchni 200 m² z zapleczem sanitarnym, siłownia, salka do tenisa stołowego, boisko do piłki ręcznej o powierzchni 578 m², boisko do piłki koszykowej o powierzchni 308 m².

2. Zakład Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z siedzibą w Gołłapi.

Jest organem prowadzącym dla szkół ponadgimnazjalnych. W skład ZDZ wchodzi:

- Liceum Ekonomiczne o profilu ogólnym
- Liceum Ekonomiczne dla Dorosłych
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
- Technikum Zawodowe
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa

Tabela 13. Liczba uczniów i słuchaczy szkół Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku z siedzibą w Górlapi

Szkół i kierunek kształcenia	rok szkolny 1999/2000		rok szkolny 2000/2001		rok szkolny 2001/2002		rok szkolny 2002/2003	
	liczba uczniów	liczba absolwentów	liczba uczniów	liczba absolwentów	liczba uczniów	liczba absolwentów	liczba uczniów	liczba absolwentów
Liceum Ekonomiczne i młodsze	86	-	83	16	65	32	25	15
Liceum Ekonomiczne dla Dorosłych	41	17	40	18	15	15	-	-
LO dla Dorosłych	161	92	112	20	135	34	139	42
Technikum Zawodowe	15	-	14	14	-	-	-	-
ZSZ i mechanik pojazdów samochodowych	65	19	29	13	15	14	-	-
ZSZ - fryzjer	39	17	21	13	15	7	-	-

Źródło: Urząd Miejski w Górlapi

Jak wynika z tabeli 13 sukcesywnie zmniejsza się liczba uczniów i słuchaczy szkół ZDZ. W porównaniu do roku 1999 w 2002 r. nie funkcjonowały 4 kierunki kształcenia. W Liceum Ekonomicznym i młodszym w okresie 1999-2002 nastąpił spadek liczby uczniów o 71%.

3. Zespół Szkół Zawodowych, ul. Jał wieska 14, 19-500 Górlap

Szkół składa się z następujących zasobów: 4 budynki dydaktyczne o następującej powierzchni: 1100 m², 460,60 m², 460,60 m², 260,50 m². W Zespole Szkół Zawodowych funkcjonuje:

- Technikum Zawodowe
- Liceum Zawodowe
- Liceum Techniczne
- Technikum
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- Liceum Profilowane
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Dorosłych

Tabela 15. Kierunki, liczba uczniów i absolwentów Zespołu Szkół Zawodowych w Gołdapi w latach 1999-2004

Lp.	Typ szkoły	Zawód / profil	rok szkolny									
			1999/2000		2000/2001		2001/2002		2002/2003		2003/2004	
			liczba uczniów	liczba absolwent.	liczba uczniów	liczba absolwent.	liczba uczniów	liczba absolwent.	liczba uczniów	liczba absolwent.	liczba uczniów	liczba absolwent.
1.	Technikum Zawodowe	technik technologii żywienia	122	-	151	47	71	35	33	-	31	17
		technik mechanik	112	-	131	29	85	20	54	25	29	12
2.	Liceum Zawodowe	sprzedawca	47	-	102	-	93	24	66	30	34	33
		gastronom	26	26	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Liceum Techniczne	profil usługowo-doradczy	36	-	73	-	68	-	68	31	36	36
4.	Technikum	technik handlowiec	-	-	-	-	-	-	35	-	64	-
		technik organizacji usług gastronomicznych	-	-	-	-	-	-	-	-	35	-
5.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	kucharz	96	30	93	39	45	27	31	25	-	-
		mechanik pojazdów samochodowych	6	1	84	30	45	30	49	30	34	-
		sprzedawca	13	13	-	-	-	-	-	-	-	-
		oddziały wielozawodowy	97	28	104	32	104	32	45	24	56	24
		kucharz małej gastronomii	-	-	-	-	-	-	22	-	18	15
		ślusarz	-	-	-	-	-	-	12	-	11	-
6.	Liceum Profilowane	profil mechaniczne techniki wytwarzania	-	-	-	-	-	-	30	-	18	-
		profil ekonomiczno-administracyjny	-	-	-	-	-	-	68	-	132	-
		profil usługowo-gospodarczy	-	-	-	-	-	-	34	-	70	-
7.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	kucharz małej gastronomii	-	-	-	-	-	-	6	-	4	3
		kucharz	31	8	30	13	18	10	6	6	-	-
8.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Dorosłych	kucharz małej gastronomii	-	-	-	-	-	-	-	-	31	-
		stolarz	39	-	21	21	17	-	11	11	12	-
		murarz	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-
		kucharz	35	-	29	29	-	-	-	-	-	-

	kowal	24	-	16	16	20	-	14	14	9	-
	mechanik pojazdów samochodowych	27	27	37	-	26	26	-	-	8	-
	technolog robót wykończeniowych w budownictwie	32	32	35	-	23	23	-	-	-	-
	cukiernik	-	-	-	-	36	-	26	26	-	-
	Razem:	809	175	906	256	651	227	610	222	640	150

Źródło: Urząd Miejski w Gogłapi

Oferta edukacyjna szkół ponadgimnazjalnym na obszarze Powiatu Gołłapskiego jest ograniczona i słabo dostosowana do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz szybko rozwijającej się gospodarki opartej o wiedzę. Jak pokazują powyższe dane dotyczące kierunków, liczba uczniów i absolwentów szkół ponadgimnazjalnych spada zainteresowanie wśród uczniów kształceniem na poziomie zawodowym i na kierunkach tradycyjnych (kucharz, technik mechanik) a wzrasta na nowoczesnych kierunkach i profilach, zgodnych z potrzebami rynku pracy, takich jak:

- technik handlowiec,
- profil ekonomiczno-administracyjny,
- profil usługowo-gospodarczy.

Koniecznym wydaje się przeprowadzenie analizy popytu i podaży na lokalnym rynku pracy i na tej podstawie dostosowanie kształcenia do potrzeb lokalnych pracodawców. W sytuacji gdy turystyka jest jedną z silnie rozwijających się branż gospodarki gminy warto rozważyć utworzenie klas o specjalnościach związanych z turystyką, obsługą ruchu turystycznego, rehabilitacją lub kosmetologią. Jednocześnie należy rozważyć otwarcie klas o profilu informatycznym.

Zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach na terenie gminy spowoduje odchodzenie z zawodu nauczycieli. Dla tych osób trzeba wprowadzić program przekwalifikowania zawodowego w celu ograniczenia negatywnych skutków społecznych.

Gospodarka

Główni pracodawcy

W gminie Gołdap według danych z rocznika statystycznego za rok 2003 zarejestrowanych było na terenie miejskim 1301, na terenie wiejskim 279 podmiotów gospodarki narodowej.

Na terenie gminy głównym pracodawcą jest samorząd. W 2004 roku w administracji samorządowej i placówkach z nią związanych zatrudnione było 552 osoby. Poziom ten względem lat poprzednich utrzymuje się na stałym poziomie.

Głównym pracodawcą wśród przedsiębiorstw jest PW Nord-Ost Sp. z o.o. zatrudniające w 2004 roku 130 osób (w 2003 roku 120 osób, w 2002 rok 118), oraz UNIDREW Sp. z o.o. zatrudniający w 2004 roku 91 osób (w 2003 roku 90). Tabela 16 przedstawia głównych pracodawców z terenu gminy Gogulap oraz stan zatrudnienia w latach 2002-2004.

Tabela 16. Główni pracodawcy z terenu gminy Gogulap

Lp.	Spółka / zakład pracy	Stan zatrudnienia		
		2004	2003	2002
1	PPH GICOR	88	b.d.	69
2	PPHU WUTEH Sp. z o.o.	69	66	64
3	PW Nord-Ost Sp. z o.o.	130	120	118
4	NC Koperty Sp. z o.o.	97	99	b.d.
5	PBO Karwowski-Ost Lipa Sp. j.	48	b.d.	54
6	Animex-Ost Agri Sp. z o.o.	70	97	b.d.
7	Nadlesnictwo Gogulap	47	47	50
8	PSS Spółka Sp. z o.o.	68	62	b.d.
9	PGK Sp. z o.o.	14	20	19
10	CRS Piłkarska Góra Sp. z o.o.	33	36	38
11	A&G Koperty Sp. z o.o.	46	b.d.	-
12	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Gogulapi	32	33	34
13	Samorządowe Gimnazjum w Gogulapi	100	100	100
14	IRYD Sp. z o.o.	58		
15	KORONET Sp. z o.o.	107	51	-
16	UNIDREW Sp. z o.o.	91	90	b.d.
17	SP nr 3	53	52	40
18	SP nr 2	47	47	49
19	SP nr 1	56	50	47
20	SP ZOZ	143		
21	Budomex-Ost Aluplast Sp. z o.o.	18		28
22	GEBER Sp. j.	64	b.d.	48
23	Urząd Miejski w Gogulapi	75	84	91
24	Starostwo Powiatowe w Gogulapi	37	34	34
25	OHP	188	b.d.	b.d.
26	Sanatorium i szpital uzdrowiskowy Ałtyn	150	b.d.	-
29	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	41	42	42
30	Przejście graniczne Ałtyn-Gusiewo	ok.100		
31	Jednostka Wojskowa nr 4808	b.d.		
32	CEDAT SE Sp. z o.o.	11		
33	ROMACO S.A.	20		

Źródło: Urząd Miejski w Gogulapi

Struktura podstawowych sektorów gospodarki

W gminie Gołdap według danych z Rocznika Statystycznego w 2002 roku 5,9% (na terenie miasta 1,8%, na terenie wsi 33,6%) pracujących w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD (według faktycznego, stałego miejsca pracy bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych) stanowią osoby zatrudnione w rolnictwie, górnictwie i leśnictwie, przy średniej powiatowej 7,5% (w województwie 3,4%). Najwięcej pracujących w gminie Gołdap stanowią osoby zatrudnione w edukacji tj. 16,9% (na terenie miasta 15,2%, na terenie gminy 32,2%) przy średniej w powiecie 19,1% (w województwie 12,9%). Następnie dominującą grupą stanowiły osoby zatrudnione w przemyśle tj. 25,8% (w mieście 30,9%, na terenie gminy 21,2%) przy średniej w powiecie 28% (w województwie 31,9%). W gminie Gołdap 6,2% (na terenie miasta 7,1%, na terenie gminy 0,3%) pracujących stanowią osoby zatrudnione handlu i naprawach, przy średniej w powiecie 5,5% (w województwie 10,4%). Tabela 17 przedstawia liczbę osób pracujących w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD na tle powiatu gołdapskiego oraz województwa.

Tabela 17. Pracujący w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD na tle powiatu gołdapskiego oraz województwa (stan na 31 XII 2002 r.)

Wyszczególnienie	Ogółem		w tym:											
			Rolnictwo, górnictwo i leśnictwo		Przemysł		Budownictwo		Handel i naprawy		Transport, łączność		Edukacja	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Gołdap:	2638		155	5,9	782	25,8	151	5,7	164	6,2	166	6,3	445	16,9
w tym: miasto	2299	100	41	1,8	710	30,9	151	6,6	163	7,1	162	7,04	350	15,2
gmina	339		114	33,6	72	21,2	-	-	1	0,3	4	1,2	95	32,2
Województwo warmińsko-mazurskie	258378	100	8374	3,4	79275	31,9	11309	5,5	25704	10,4	16745	7,1	30503	12,9
Powiat	3050	100	227	7,5	855	28	151	5	165	5,5	184	6	584	19,1
Banie Mazurskie	244	100	48	19,7	45	18,5	-	-	-	-	16	6,5	77	31,5
Dubeninki	168	100	24	14,2	28	16,7	-	-	1	0,6	4	2,4	95	56,5

¹ Bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Gogółap w okresie 2000 – 2002 największy wzrost liczby pracujących nastąpił w budownictwie (49%). Największy spadek nastąpił w sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo (35%) oraz przemysł (10%). Podobny poziom pracujących występuje w następujących branżach: transport, gosp. magazynowa i łączność oraz edukacja. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli 18.

Tabela 18. Pracujący w gospodarce narodowej wg. Wybranych sekcji (wg. faktycznego – stałego miejsca pracy; bez jednostek w liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstwach indywidualnych) w latach 2000 - 2002

	ogółem	w tym					
		rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	przemysł	budownictwo	handel i naprawy	transport, gosp. magazynowa i łączność	edukacja
2000	2 776	238	866	74	155	160	459
2001	2 554	91	754	130	191	163	452
2002	2 638	155	782	151	164	166	445

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Podmioty gospodarcze i osoby zatrudnione w poszczególnych sektorach

Na obszarze gminy Gogółap w 2002 roku zarejestrowanych było na terenie miasta 1301, na terenie wiejskim gminy 279 podmiotów gospodarki narodowej. Sektor prywatny stanowi 95,4%, przy średniej w powiecie 95,3% (w województwie 94%) w tym 78,03% stanowiły osoby fizyczne, przy średniej w powiecie 78,1% (województwie 76,3%). Na terenie gminy spółdzielnie stanowiły zaledwie 0,5% ogółu podmiotów gospodarki narodowej, przy średniej w powiecie 0,6% (w województwie 0,7%). Na terenie gminy Gogółap przedsiębiorstwa państwowe nie występowały (średnia w powiecie 0,6%, w województwie 0,7%).

Tabela 19. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów i wybranych form prawno-organizacyjnych na tle gmin powiatu gołłapskiego (stan na 31 XII 2002 r.)

Gminy	Ogółem	Sektor				w tym									
		Publiczny		Prywatny		Przeds. państwowe		Spółki				Spółdzielnie		Osoby fizyczne	
		w licz.	%	w licz.	%	w licz.	%	Prawa handlowego		Pozostałe					
								w licz.	%	w licz.	%	w licz.	%	w licz.	%
Gołdap:	1580	72	4,5	1508	95,4	-	-	68	4,2	86	5,4	8	0,5	1233	78,03
w tym:															
miasto	1301	62	4,8	1239	95,2	-	-	61	4,7	75	5,8	6	0,5	1012	77,8
wieś	279	10	3,6	269	96,4	-	-	7	2,5	11	3,9	2	0,7	221	79,2
Woj.	107891	6474	6	101417	94	61	0,05	4524	4,2	7229	6,7	767	0,7	82293	76,3
Powiat	1900	89	4,7	1811	95,3	-	-	75	3,9	401	21,1	13	0,6	1484	78,1
Banie Mazurskie	171	9	5,3	162	94,7	-	-	6	3,5	13	7,6	3	1,7	126	73,7
Dubeninki	149	8	5,4	141	94,6	-	-	1	0,7	5	3,3	2	1,3	125	83,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W okresie 1999 – 2002 nastąpił wzrost liczby wszystkich podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Gołdap. Największy wzrost dotyczy sektora prywatnego (160 podmiotów). W tym o 21 podmiotów wzrosła liczba spółek prawa handlowego, o 85 spółek pozostałych, zaś o 98 liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Tabela 20 przedstawia liczbę podmiotów gospodarki narodowej w gminie wg. sektorów i wybranych form prawno – organizacyjnych w latach 1999 – 2002.

Tabela 20. Podmioty gospodarki narodowej wg. sektorów i wybranych form prawno – organizacyjnych w latach 1999 – 2002

	Sektor		w tym				
	publiczny	prywatny	przedsiębiorstwa państwowe	spółki		spółdzielnie	osoby fizyczne
				prawa handlowego	pozostałe		
1999	52	1 348	-	47	1	9	1 135
2000	59	1 413	-	50	93	8	1 180
2001	55	2 010	-	57	88	8	1 749
2002	72	1 508	-	68	86	8	1 233

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W roku 2002 na terenie gminy Gogółap zarejestrowanych było 347 podmiotów gospodarki narodowej wg. wybranych sekcji PKD (bez zakładów osób fizycznych). Najwięcej podmiotów działało w sekcji obsługa nieruchomości i firm (91 podmiotów) oraz przetwórstwo przemysłowe (51 podmiotów). W porównaniu do roku 1999 nastąpił wzrost o 23,6% liczby podmiotów ogółem. Największy wzrost odnotowano w sekcji pozostała działalność usługowa (28%) oraz obsługa nieruchomości i firm (32,7%). Szczegółowe zestawienie przedstawiono w tabeli 21.

Tabela 21. Podmioty gospodarki narodowej wg. wybranych sekcji PKD (bez zakładów osób fizycznych)

	ogółem	przetwórstwo przemysłowe	budownictwo	handel i naprawy	hotele i restauracje	transport, gospodarka magazynowa i łączność	obsługa nieruchomości i firm	pozostała działalność usługowa
1999	265	41	13	44	8	9	61	36
2000	292	43	13	46	8	9	80	39
2001	316	47	13	51	7	8	87	47
2002	347	51	14	50	9	11	91	50

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Źródło pochodzenia kapitału

Tabela 22 przedstawia pochodzenie kapitału w spółkach handlowych na terenie powiatu Gogółapskiego w roku 2003. Zdecydowana większość (93,3%) spółek w powiecie gogółapski posiada kapitał prywatny krajowy, zaś 14,7% spółek posiada kapitał zagraniczny. Cztery spółki dysponuje zarówno kapitałem krajowym prywatnym jak i zagranicznym. Samorząd terytorialny jest właścicielem 5 spółek na terenie powiatu.

Tabela 22. Spółki handlowe według kapitału w 2002 r.

	ogółem	kapitał				
		skarbu państwa	państwowych osób prawnych	samorządu terytorialnego	prywatny krajowy	zagraniczny
powiat gogółapski	75	1	-	5	70	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rozwój przedsiębiorczości powinien być głównym celem wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za rozwój lokalny na terenie gminy. Jego rozwój umożliwi zmniejszenie bezrobocia oraz przyczyni się do rozwoju gospodarczego tego terenu. W tym celu należy stworzyć system pomocy nowym oraz funkcjonującym podmiotom gospodarczym, chcącym inwestować na terenie gminy. Można tego dokonać poprzez:

- zapewnienie ulg i zwolnień z lokalnych podatków
- umożliwianie przedsiębiorców pozyskiwania środków z funduszy dotacji inwestycyjnych
- rozbudowę infrastruktury i powierzchni SSSE,
- przygotowanie pracowników pod konkretne potrzeby pracodawców,

Szczególne nacisk należy położyć na ponadregionalną promocję terenów inwestycyjnych gminy (w szczególności SSSE oraz obszary przedstawionych na rysunku 4) gdyż pozyskanie dużych, strategicznych inwestorów umożliwi szybki rozwój gminy oraz zmniejszy bezrobocie. Należy jednak pamiętać, że rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej musi być zgodny z profilem uzdrowiskowym gminy.

Obszary pod inwestycje w Gminie Gołdap

Na obszarze Miasta Gołdap znajduje się 5 obszarów przeznaczonych pod inwestycje przemysłowe, mieszkaniowe oraz uzdrowiskowe. Obszary przedstawiono na poniższym rysunku.

Obszar A należy do Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefa Gołdap. Podstrefa Gołdap o powierzchni 58,4 ha.

Charakterystyka obszaru.

Woda: Zaopatrzenie terenów podstrefy w wodę odbywa się wodociągami o średnicy 150 mm z miejskiego ujęcia wody, natomiast przedsiębiorcy korzystają z istniejącej sieci wodociągowej o łącznej długości 1 495,5 m. Rezerwa wody do wykorzystania przez odbiorców wynosi 1 110 m³/d i zabezpieczy potrzeby wszystkich przedsiębiorców na terenie podstrefy.

Kanalizacja sanitarna: Ścieki z terenów podstrefy odprowadzane są kolektorem sanitarnym o średnicy 200 mm do mechaniczno - biologicznej oczyszczalni miejskiej.

Energia elektryczna: Główne zasilanie strefy w energię elektryczną odbywa się poprzez stacje transformatorowe zmodernizowaną linię energetyczną SN 15 kV z Głównego Punktu Zasilania 110/15 kV. W celu zabezpieczenia przedsiębiorców w energię elektryczną wykonano na terenie podstrefy linię kablową SN-15 kV oraz linię zewnętrzną SN o długości 4 390 mb zasilającą teren podstrefy. Po uruchomieniu przez Zakład Energetyczny Białyсток S.A. zewnętrznej linii kablowej przedsiębiorcy z terenu podstrefy będą mieli możliwość odbioru energii elektrycznej o mocy zwiększonej o 2 600 kW. Całkowita moc energii elektrycznej wynosił będzie docelowo 10 tys. kW.

Energia cieplna: Przedsiębiorcy we własnym zakresie realizują lokalne kotłownie na bazie oleju opałowego, gazu propan-butan oraz innych dostępnych źródeł ciepłych. Gaz: Podstrefa górlapska nie posiada sieci gazowej.

Telekomunikacja: Potrzeby inwestorów w zakresie usług telekomunikacyjnych są przekazywane Telekomunikacji Polskiej S.A., która uwzględnia je w planach rozwoju i rozbudowy sieci telekomunikacyjnej.

Komunikacja: Przez Górlap przebiega droga krajowa nr 65 łącząca przejścia graniczne Górlap – Bobrowniki. Tereny Podstrefy położone są w bezpośrednim sąsiedztwie przejścia granicznego do Obwodu Kaliningradzkiego Górlap-Gusiew. Górlap z Egiem łączy linia kolejowa biegnąca z północy na wschód Polski (Gdańsk – Olsztyn – Białyсток). Bocznicą kolejową znajduje się w odległości około 2,5 km od podstrefy.

Obszar B to działka uzdrowska zajmująca powierzchnię 40 ha przeznaczoną pod inwestycje związane z funkcją uzdrowską Górlapi.

Obszar C zajmuje powierzchnię 2 ha przeznaczoną pod inwestycje przemysłowe w szczególności browar, wytwornie wód mineralnych.

Obszar D zajmuje powierzchnię około 6 ha przeznaczoną pod zabudowę mieszkaniową.

Obszar E zajmuje powierzchnię około 60 ha przeznaczoną pod zabudowę mieszkaniową oraz inwestycje związane z branżą turystyczną (pensjonaty, hoteliki, itp.).

Rysunek 4. Obszary pod inwestycje w Mieście Gołdapi

Źródło: Urząd Miejski w Gołdapi

Rolnictwo w Gminie Gołdap

Gmina Gołdap ma charakter rolniczy ponad połowa terenu zajęta jest głównie przez pola uprawne. Oprócz rolnictwa na tym terenie rozwija się również gospodarka rybacka

w licznych stawach hodowlanych.

Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego ogółem w 2002 roku w powiecie gołdapskim wynosiła 21,32 ha (Województwo Warmińsko-Mazurskie 18,74 ha, Podregion Ełcki 19,55 ha). W okresie 1996 - 2002 w powiecie gołdapskim nastąpił wzrost powierzchni o 8,1% (Województwo Warmińsko-Mazurskie wzrost o 3,4%, Podregion Ełcki spadek o 1,6%). Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w 2002 roku wynosiła 18,61 ha, co jest wzrostem względem roku 1999 o 7,6%. Tabela 23 przedstawia przeciętną powierzchnię gospodarstw rolnych w 1996 i 2002 r.

Tabela 23. Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego w 1996 i 2002 r.

	Przeciętna powierzchnia ogółem			Przeciętna powierzchnia użytków rolnych		
	1996	2002		1996	2002	
	w hektarach		1996 = 100	w hektarach		1996 = 100
Warmińsko - Mazurskie	18,12	18,74	103,4	16,49	17,07	103,5
Podregion ełcki	19,87	19,55	98,4	17,86	17,76	99,4
Powiat gołdapski	19,72	21,32	108,1	17,29	18,61	107,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olszynie

W Powiecie Gołdapskim ogólna powierzchnia użytków rolnych wynosi 28945 ha (Województwo Warmińsko-Mazurskie 884564 ha, Podregion Ełcki 214509 ha). 42,1% użytków rolnych jest dzierżawiona, z tego 36% stanowi własność AWRSP, zaś 3,5% własność indywidualną. W Regionie jedynie 26,9% użytków rolnych jest dzierżawionych a 72,4% stanowi własność użytkowania i jest użytkowana przez użytkowników. Tabela 24 przedstawia powierzchnię użytków rolnych w hektarach w indywidualnych gospodarstwach rolnych według grup własności w 2002 r.

Tabela 24. Powierzchnia użytków rolnych według własności

	Powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa											Własność użytkownika wydzierżawiona osobom trzecim
	Ogółem	stanowiła własność użytkownika przez użytkownika	dzierżawiona od innych								wspólnych lub innego rodzaju użytkowania	
			razem	Skarb Państwa		własność samorządowa	pozostała publiczna	indywidualna	spółdzielcza	pozostała prywatna		
				razem	w tym AWRSP							
w hektarach												
Warmińsko-mazurskie	884564	640221	238014	179913	164301	3064	3402	41870	557	9209	6329	4544
Podregion egi	214509	146447	66234	66234	47792	47792	988	9534	11	1222	1828	1012
Powiat gołdapski	28945	16547	12189	12189	10407	10407	1678	1012	1	102	208	159

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olszynie

Tabela 25 przedstawia powierzchnię gruntów w gospodarstwach rolnych według kierunków użytkowania w 1996 i 2002 r. W powiecie Gołłąpskim najwięcej gruntów wykorzystywanych jest jako grunty orne (32 370 ha), pastwiska trwałe (7 514 ha), łąki trwałe (5673 ha) oraz sady (3449 ha). W odniesieniu do roku 1996 w 2002 roku największy spadek o 67,1% nastąpił w przypadku sadów, gruntów ornyc o 17,2%. Wzrost odnotowano w przypadku łąk trwałych o 11,1% oraz pastwisk trwałych o 4,5%. Bardzo duży wzrost obszarów przeznaczonych na łąki trwałe oraz pastwiska trwałe nastąpił w przypadku indywidualnych gospodarstw rolnych. Powierzchnia łąk trwałych zwiększyła się w porównaniu do roku 1996 o 37,4% natomiast w przypadku pastwisk stałych o 44%. Wzrost o 5,4% nastąpił w przypadku gruntów ornyc będących odłogami i ugorami.

Tendencja ta świadczy o zmniejszaniu się liczby gospodarstw rolnych w Powiecie Gołłąpskim. Tendencja ta w powiązaniu z brakiem przemysłu oraz dużych zakładów pracy na obszarze powiatu jest przyczyną dużego bezrobocia. Należy rozwinąć alternatywne źródła dochodu dla rolników m.in. poprzez wykorzystanie zasobów przyrodniczych i turystycznych tego obszaru.

Tabela 25. Powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych według kierunków użytkowania w 1996 i 2002 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Użytki rolne									Lasy i grunty leśne		Pozostałe grunty	
			razem	grunty orne			sady		łąki trwałe	pastwiska trwałe	razem	w tym zalesione			
				razem	pod zasiewami	odpogi i ugory	w tym								
							drzewa	krzewy							
a) 1966														owocowe	
b) 2002															
c) 1966=100		w hektarach													
OGÓŁEM															
Warmińsko-mazurskie	a	1425920	1218833	852453	682355	170098	3659	2428	1232	178936	183784	44692	42500	162396	
	b	1324213	1128358	776874	586161	190712	2789	1822	903	174109	174586	39103	37923	156752	
	c	92,9	92,6	91,1	85,9	112,1	76,2	75	73,3	97,3	95	87,5	89,2	96,5	
Podregion ecki	a	328262	275828	174027	140008	34020	566	381	184	47563	53673	12353	11585	40081	
	b	301771	254299	156332	126130	30202	416	316	95	46383	51168	10861	10388	36612	
	c	91,1	92,2	89,9	90,1	88,8	73,5	82,9	51,6	97,5	95,3	87,9	89,7	91,3	
Powiat gołdapski	a	40962	35515	23150	18515	4635	73	59	14	5107	7187	2050	1812	3395	
	b	37106	32370	19160	15710	3449	24	21	3	5673	7514	2069	1803	2667	
	c	90,6	91,1	82,8	84,9	74,4	32,9	21,4	21,4	111,1	104,5	100,9	99,5	78,6	
w tym INDYWIDUALNE GOSPODARSTWA ROLNE															
Warmińsko-mazurskie	a	971113	883491	612194	533128	79066	2753	1758	994	136919	131625	31038	29762	56585	
	b	971450	884564	608547	502457	106091	2302	1442	801	138770	134945	30597	29682	56289	
	c	100	100,1	99,4	94,2	134,2	8306	82	80,6	101,4	102,5	98,6	99,7	99,5	
Podregion ecki	a	236620	212635	134328	113130	21198	383	267	116	37978	39946	7580	7037	16402	
	b	236135	214509	129918	108861	21058	357	266	86	40879	43355	7801	7333	13826	
	c	99,8	100,9	96,7	96,2	99,3	93,2	99,6	74,1	107,6	108,5	102,1	104,2	84,3	
Powiat gołdapski	a	29181	25595	16818	14261	2557	37	24	13	3883	4857	1802	1657	1784	
	b	33150	28945	16591	13896	2695	22	20	2	5336	6996	1891	1626	2314	
	c	113,6	113,1	98,7	97,4	105,4	59,5	83,3	15,4	137,4	144	104,9	98,1	53,7	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olszynie

Głównym celem produkcji rolniczej na w Powiecie Gołłapskim jest produkcja głównie na rynek (42,9%) oraz głównie na własne potrzeby (33,1%), w Regionie 53,3% głównie na rynek 30,3%, głównie na własne potrzeby 30,3%. W Powiecie Gołłapskim wyłącznie na własne potrzeby produkuje 24% gospodarstw, w Regionie 16,4%. Tabela 26 przedstawia liczbę gospodarstw rolnych z użytkami rolnymi według celu produkcji rolniczej w liczbach bezwzględnych oraz odsetkach.

Tabela 26. Gospodarstwa rolne z użytkami rolnymi według celu produkcji rolniczej

	Ogółem		Gospodarstwa produkcyjne					
			wyłącznie na własne potrzeby		głównie na własne potrzeby		głównie na rynek	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
woj. warmińsko - mazurskie	57208	100	9358	16,4	17346	30,3	30504	53,3
Podregion egi	13176	100	2315	17,6	4014	30,5	6847	52
Powiat gołłapski	1825	100	1825	24	604	33,1	783	42,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olszynie

W Powiecie Gołłapskim ogółem na 100 ha przypada 107,3 sztuk trzody chlewnej, 202,7 sztuk drobiu, 3,7 sztuk owiec oraz 2,2 sztuki koni. W Regionie odpowiednio 76,3 sztuk trzody chlewnej, 917,5 sztuk drobiu, 0,9 sztuk owiec oraz 1,5 sztuki koni. W Powiecie sytuacja podobnie przedstawia się w przypadku indywidualnych gospodarstw rolnych. Najwięcej sztuk na 100 ha przypada na trzodę chlewną (110 sztuk) oraz drób (209,3 sztuk). Tabela 27 przedstawia ilość zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych według województwie Warmińsko-Mazurskim, Podregionie Egim oraz Powiecie Gołłapskim.

Tabela 27. Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych według podregionów i powiatów

	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Konie	Drób	
	razem	w tym krowy	razem	w tym lochy			razem	w tym kury
	w sztukach							
OGÓŁEM								
Warmińsko-Źmazurskie	34,7	16,1	76,3	7,9	0,9	1,5	917,5	463,7
Podregion eŁki	43,3	20,1	82,4	8,4	1,3	2	684,7	494,6
Powiat goŁdapski	43,5	17,9	107,3	7,9	3,7	2,2	202,7	164,2
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE								
Warmińsko-Źmazurskie	41,8	19,3	84,6	8,9	1	1,8	1080,2	580,7
Podregion eŁki	49,5	22,9	7607	7,5	1,6	2,3	801,8	580,7
Powiat goŁdapski	46,6	19	110	8,1	4,1	2,4	209,3	632,8

ŹródŁo: Opracowanie własne na podstawie danych UrzŁadu Statystycznego w Olszynie

Powierzchnia zasiewów w Powiecie GogŁapskim ogółem wynosi 15710 ha (Region 586161 ha, Podregion EŁki 126130 ha). NajwiŁkszy obszar zajmujŁ zboŁa 81,4% oraz roŚliny pastewne 10,6%. Najmniejszy obszar zajmujŁ ziemniaki 3,9%, natomiast roŚliny strŁczkowe jadalne wystŁpujŁ w śŁadowych iloŚciach 8 ha.

W gospodarstwach indywidualnych powierzchnia zasiewów zboŁa wynosi 80,3%, roŚlin pastewnych 10,8%. W Województwie Warmińsko-Mazurskim w gospodarstwach indywidualnych powierzchnia zasiewów zboŁa wynosi 79,4%, roŚlin pastewnych 6,2%. Tabela 28 zawiera dane dotyczŁce powierzchni zasiewów według grup ziemiopŁdów w podziale na hektary oraz odsetek ogólnej powierzchni zasiewów.

Tabela 28. Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów, podregionów i powiatów

	Ogółem	Zboża	Strączkowe jadalne	Ziemniaki	Przemysłowe	Pastewne	Pozostałe
	w hektarach						
OGÓŁEM							
Warmińsko - mazurskie	586161	465614	1594	22582	52620	36393	7358
Podregion ecki	126130	100203	462	5291	7738	11073	1364
Powiat gogłowski	15710	12792	8	533	559	1672	127
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE							
Warmińsko - mazurskie	505995	409947	1472	22212	36798	29029	6538
Podregion ecki	109589	88473	357	5283	5122	9148	1206
Powiat gogłowski	13991	11241	1	548	559	1516	127
	w odsetkach						
OGÓŁEM							
Warmińsko - mazurskie	100	79,4	0,3	3,8	9	6,2	1,3
Podregion ecki	100	79,4	0,4	4,2	6,1	8,8	1,1
Powiat gogłowski	100	81,4	0	3,5	3,6	10,6	0,8
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE							
Warmińsko - mazurskie	100	81	0,3	4,4	7,3	5,7	1,3
Podregion ecki	100	80,7	0,3	4,8	4,7	8,3	1,1
Powiat gogłowski	100	80,3	0	3,9	4	10,8	0,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olszynie

W tabeli 29 przedstawiono główne Źródła dochodu gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego. W gospodarstwach indywidualnych na obszarze Powiatu Gogłowskiego 32,3% stanowi emerytury i renty, 24,3% działalność rolnicza oraz 20,2% praca najemna. Dane te świadczą o dominacji osób w wieku poprodukcyjnym w rolnictwie w Powiecie Gogłowskim. Obecna sytuacja rolnictwa nie zachęca młodych ludzi do zostania na wsi i zajmowania się gospodarstwem.

Tabela 29. Gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa rolnego według głównego Źródła dochodów, grup obszarowych, podregionów i powiatów

	Ogółem	Gospodarstwa domowe o dochodach przekraczających 50% dochodów ogółem z:							Pozostałe gospodarstwa domowe
		działalności rolniczej	działalności rolniczej i pracy najemnej	pracy najemnej	pracy najemnej i działalności rolniczej	emerytury i renty	działalności pozarolniczej	niezarobkowych Źródła utrzymania	
OGÓŁEM									
Podregion eński	17983	5689	93	3549	205	4889	1146	1482	930
Powiat gogulski	2496	606	19	505	34	807	132	252	141
w % ogółem gospodarstw domowych									
Podregion eński	100	31,6	0,5	19,7	1,1	27,2	6,4	8,2	5,2
Powiat gogulski	100	24,3	0,8	20,2	1,4	32,3	5,3	10,1	5,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olszynie

Poziom wydatków poniesionych przez gospodarstwa rolne na cele inwestycyjne w Powiecie Gogłowskim przedstawiono w tabeli 30. Ogółem wydatki poniesione w gospodarstwach indywidualnych w 2002 roku wyniosły 27650 tys. zł co daje 988 zł/ha oraz 21799 zł/ha 1 gospodarstwo rolne. Nakłady inwestycyjne w przeliczeniu na 1 gospodarstwo rolne wyniosły 15056 zł/ha co stanowi 30,9% towarowej produkcji rolniczej. Nakłady te są o 5,1 % niższe niż w Podregionie Gogłowskim.

Tabela 30. Wydatki poniesione przez gospodarstwa rolne na cele inwestycyjne oraz na bieżącą produkcję rolniczą według grup obszarowych, podregionów i powiatów

	Ogółem				Nakłady inwestycyjne				Wybrane wydatki na bieżącą produkcję rolniczą			
	ogółem w tys. zł	na 1 ha użytków rolnych	na 1 gospodarstwo	w % towarowej produkcji rolniczej	ogółem w tys. zł	na 1 ha użytków rolnych	na 1 gospodarstwo	w % towarowej produkcji rolniczej	ogółem w tys. zł	na 1 ha użytków rolnych	na 1 gospodarstwo	w % towarowej produkcji rolniczej
		w złotych				w złotych				w złotych		
OGÓŁEM												
Podregion eński	256347	1183	28423	68,1	94064	620	192332	32	162284	753	18232	43,2
Powiat gostyński	27650	953	23119	69,9	9094	421	15056	28	18556	642	15633	46,9
w tym gospodarstwa indywidualne powyżej 1 ha użytków rolnych												
Podregion eński	226514	1171	25191	70,2	88746	666	18212	36	137768	716	15525	42,7
Powiat gostyński	25984	988	21799	72,6	9014	461	14998	30,9	16970	648	14345	47,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olszynie

W 2002 roku w Powiecie Gostyńskim w 590 gospodarstwach zaniechano prowadzenia działalności gospodarczej. Decydującym czynnikiem było przyczyny ekonomiczne (216 gospodarstw) oraz wyłącznie zdrowotnych i rodzinnych (129 gospodarstw). W tabeli 31 przedstawiono dane dotyczące gospodarstw rolnych według przyczyn zaniechania prowadzenia działalności gospodarczej.

Tabela 31. Gospodarstwa rolne według przyczyny zaniechania prowadzenia działalności gospodarczej

	Razem		Gospodarstwa, które zaniechały prowadzenia działalności rolniczej z przyczyn:													
			wyłącznie zdrowotnych i rodzinnych		wyłącznie ekonomicznych		wyłącznie innych		zdrowotnych i rodzinnych oraz ekonomicznych		zdrowotnych i rodzinnych oraz innych		ekonomicznych i innych		zdrowotnych i rodzinnych, ekonomicznych i innych	
	w tym gospodarstwa indywidualne	w tym gospodarstwa indywidualne w odsetkach	w tym gospodarstwa indywidualne	w tym gospodarstwa indywidualne w odsetkach	w tym gospodarstwa indywidualne	w tym gospodarstwa indywidualne w odsetkach	w tym gospodarstwa indywidualne	w tym gospodarstwa indywidualne w odsetkach	w tym gospodarstwa indywidualne	w tym gospodarstwa indywidualne w odsetkach	w tym gospodarstwa indywidualne	w tym gospodarstwa indywidualne w odsetkach	w tym gospodarstwa indywidualne	w tym gospodarstwa indywidualne w odsetkach	w tym gospodarstwa indywidualne	w tym gospodarstwa indywidualne w odsetkach
Warmińsko-mazurskie	21854	100	5146	23,5	6637	30,4	7209	33	1477	6,8	189	0,9	826	3,8	370	1,7
Podregion ecki	4515	100	1186	26,3	1284	28,4	1474	32,6	287	6,4	49	1,1	170	3,8	65	1,4
Powiat gołdapski	590	100	129	21,9	216	36,6	163	27,6	44	7,5	11	1,9	19	3,2	8	1,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Produkcja rolna na terenie Gminy powinna dążyć w kierunku powstawania gospodarstw ekologicznych opartych na wykorzystaniu warunków krajobrazowo-przyrodniczych oraz predyspozycji glebowych. Gospodarstwa powinny ukierunkować się na produkcję żywności ekologicznej. W gminie z powodu braku instalacji gazowej oraz okresowego zanieczyszczenia środowiska w okresie grzewczym przez lokalne, przydomowe kotłownie należy rozważyć wprowadzenie programu wykorzystania alternatywnych źródeł energii na terenie gminy. Wykorzystanie wierzby energetycznej pozwoli lokalnym gospodarstwom rolnym na zmianę profilu działalności oraz zapewni lokalny rynek zbytu na wyprodukowane produkty.

Gospodarstwa powinny podejmować alternatywne działalności, np. ogrodnictwo, uprawa ziół pszczelarstwo, agroturystyka, hodowla koni i ich wykorzystywanie do celów turystycznych, leczniczych i sportowych. Gospodarstwa agroturystyczne powinny wykorzystać status uzdrowiskowy gminy i dostosować swój profil działalności do leczniczego i rehabilitacyjnego charakteru uzdrowiska.

Takie działania przyczyniają się do rozwoju zrównoważonego rolnictwa. Urząd Gminy powinien zorganizować cykl szkoleń i działań edukacyjnych dla rolników⁷. Osobom odchodzącym z rolnictwa i ich rodzinom należy stworzyć zaproponować program przekwalifikowania. W wyniku jego realizacji osoby te zdobędą nowe kwalifikacje co pozwoli im na łatwiejsze podjęcie pracy w innym zawodzie. Działania te powinny zostać podjęte przez Powiatowy Urząd Pracy oraz Fundację Rozwoju Regionu Góralap,

Sfera społeczna

Sytuacja demograficzna

Jednym z najistotniejszych czynników determinujących rozwój społeczno-gospodarczy jednostki samorządu terytorialnego jest sytuacja demograficzna. Na użytek niniejszego opracowania rozumieć przez nią należy strukturę ludności według wieku oraz podstawowe procesy ruchu naturalnego oraz migracyjnego. Konfiguracja

⁷ Program ochrony środowiska Gminy Góralap

powyższych czynników decyduje oraz decydował będzie o przyszłej dynamice ludności na obszarze gminy.

Tabela 32. Podstawowe dane demograficzne w gminie Gołdap na tle gmin powiatu gołdapskiego (stan na 31 XII 2002 r.)

Gminy	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
	Ogółem	W tym kobiety	na 1 km ²	
Gołdap w tym: miasto wieś	19 756 13 534 6 222	9 985 6 899 3 086	x 787 18	101 104 98
Powiat	27 181	13 720	35	102
Banie Mazurskie	4 130	2 090	20	102
Dubeninki	3 295	1 645	16	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według Rocznika Statystycznego w 2002 roku liczba mieszkańców gminy wynosiła 19756, w tym na terenie miasta 13534, na terenie wiejskim gminy 6222, powiatu wynosi 27181.

Na dzień 21.02.2005 r. w gminie Gołdap mieszka 20 555 osób. Szczegółowe zestawienie liczby mieszkańców z podziałem na miejscowości przedstawia tabela 33.

Tabela 33. Zestawienie liczby mieszkańców Gminy Gołdap wg. stanu na dzień 21.02.2005 r.

Miejscowość	Ilość mieszkańców
Babki	260
Bażyńskie	18
Barkowo	46
Bitkowo	8
Bołwinka	339
Bołwiński Młyn	78
Botkuny	138
Bronisz	90
Czarnowo wielkie	24
Dąbie	72
Dunajek	70
Dunajek mały	6

Dziadowice	71
Galwiecie	488
Gieraliszki	35
Górowka	115
Gogolap	13 873
Górne	118
Grabowo	630
Grygieliszki	16
Jabłonie	139
Bajramowo	145
Janowo	2
Jany	29
Jeziorki Małe	30
Jeziorki Wielkie	51
Juchnajcie	74
Jurkiszki	123
Kaliniszki	24
Kamionki	5
Kolnieszki	114
Końskie	7
Konikowo	47
Kośmidry	358
Kowalki	102
Kozaki	395
Kobory	14
Marcinowo	77
Małucie	117
Napsuty	56
Niedrzwica	200
Nowa Bołwinka	39
Okrasin	69
Osieki	17
Osowo	43
Pietrasz	11
Pietruszki	17
Piskne Góry	50
Pogorzel	149
Regiel	7
Rostek	108
Rożyskie Małe	229

Rożysk Wielki	25
Rudzie	39
Samoniny	23
Siedlisko	159
Skoczce	104
Sokoły	11
Suczki	43
Ułbale	16
Wilkasy	113
Wigajcie	41
Włosy	22
Wronki Wielkie	383
Wrotkowo	28
Zatyki	62
Żelazki	143
Razem:	20 555

Źródło: Urząd Miejski w Gołdapi

W Gminie Gołdap następuje stały spadek liczby mieszkańców. Od roku 1999 do roku 2003 liczba ludności spadła w gminie o 2,5%. Największy spadek wystąpił na obszarach wiejskich.

Tabela 34 przedstawia liczbę ludności w Gminie Gołdap w okresie 1999 – 2003.

Tabela 34. Liczba ludności w Gminie Gołdap

	1999	2000	2001	2002	2003
miasto	13 806	13 836	13 876	13 534	13 652
gmina	6 548	5 604	6 569	6 222	6 194
łącznie	20 354	19 440	20 445	19 756	19 846

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Saldo migracji w gminie według danych GUS w 2002 roku wynosiło – 98 (miasto – 62, wieś – 36. Wynik ten jest najwyższym wśród gmin powiatu gołdapskiego. W gminie Banie Mazurskie wskaźnik migracji wynosił 37, w gminie Dubeninki – 19. Wskaźnik w powiecie wynosi – 154 (tabela 11).

W gminie Gołdap przyrost naturalny wyniósł 42, z tego na terenie miasta 13, na terenie wiejskim 29. Wynik ten lokuje gminę na pierwszym miejscu wśród gmin powiatu. Najmniejszy przyrost naturalny odnotowano w gminie Dubeninki tj. 9.

Tabela 35. Ruch naturalny i migracyjny ludności w gminie Gołdap na tle gminach powiatu gołdapskiego w 2002 r.

Gminy	Mężczyźni	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Napływ	Odpływ	Saldo Migracji
Gołdap	110	198	156	42	186	284	- 98
w tym: miasto	67	124	111	13	117	179	- 62
wieś	43	74	45	29	69	105	- 36
Powiat	148	275	214	61	272	426	- 154
Banie Mazurskie	21	42	32	10	43	80	- 37
Dubeninki	17	35	26	9	43	62	- 19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura ludności pod względem wieku ma znaczenie ekonomiczne. Podstawowy podział społeczeństwa pod względem wieku dzieli je na trzy grupy: ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym.

Struktura wieku mieszkańców gminy Gołdap w roku 2002 charakteryzuje się wysokim poziomem osób w wieku produkcyjnym tj. 58,7% (na terenie miasta 61,6%, na terenie wiejskim gminy 56,6%) oraz w wieku przedprodukcyjnym tj. 27,8% (na terenie miasta 26%, na terenie wiejskim gminy 31,6%).

Tabela 36. Struktura wieku mieszkańców gminy Gołdap na tle gmin powiatu gołdapskiego w 2002 r.

Gminy	Ogółem	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny
			Razem	Kobiety	Mężczyźni	
Gołdap	19756	5492	11859	5684	6175	2405
w tym: miasto	13534	3523	8334	4070	4264	1677
wieś	6222	1969	3525	1614	1911	728
Powiat	27181	7436	16111	7588	8523	3634
Województwo Warmińsko-Mazurskie	1428449	357301	884052	427819	456233	187096
Banie Mazurskie	4130	1062	2327	1034	1293	741
Dubeninki	3295	882	1925	870	1055	488

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wśród mieszkańców powiatu przeważają osoby w wieku produkcyjnym tj. 59%, przy średniej w województwie 61,9%. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 27,8% ludności, województwie 25,4%. W wieku poprodukcyjnym 13,2%, w województwie 12,7%.

Ważną grupą wiekową mieszkańców stanowi osoby w wieku przedprodukcyjnym. Osoby w tej grupie wiekowej stanowią błąd w przyszłości o możliwościach rozwojowych danego obszaru. Oni to bowiem tworzą błąd przyszły rynek pracy na terenie powiatu. Od liczby ludności w tym wieku zależy również wielkość bazy oświatowej w powiecie. Dotyczy to w przypadku powiatów szkolnictwa ponadgimnazjalnego.

Struktura demograficzna gminy jest korzystna, chociaż obserwuje się występowanie stałych i nieodwracalnych procesów depopulacyjnych. Ich przyczyną jest utrzymująca się od kilku lat tendencja spadkowa wskaźnika przyrostu naturalnego oraz ujemne saldo migracji. Według prognozy GUS w najbliższym dziesięcioleciu liczba ludności gminy Gogolin będzie ulegała stałemu zmniejszaniu.

Wykształcenie mieszkańców gminy

Wykształcenie społeczeństwa jest jednym z kluczowych czynników rozwojowych gminy. Wskazany element jest niezwykle istotny w procesie rozwoju gospodarczego gminy. Poziom bezrobocia jest jednym z podstawowych obszarów, w których poziom wykształcenia mieszkańców danego obszaru ma znaczenie. Wynika to z faktu, że wśród osób bezrobotnych w całym regionie Warmii i Mazur, jak i również w gminie najmniejszą liczbą stanowią osoby z wykształceniem wyższym, największą natomiast mieszkańcy z wykształceniem podstawowym, zawodowym oraz niepełnym podstawowym. Powyższe zależności przedstawia tabela 37.

Tabela 37. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Gołdap (ludność powyżej 13 roku życia w liczbie 11188)

Gmina	Ogółem	Wyższe	Średnie			Zasadnicze zaw.	Podstawowe ukończone	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego
			Razem (łącznie z policealnym)	w tym				
				Ogólnokształcące	Zawodowe			
Gołdap	16088	6,3%	28,9%	9,65%	14,7%	19,2%	35%	7%
w tym:								
mężczyźni	7868	5,3%	24,8%	7%	15,2%	25,3%	35,7%	5,6%
kobiety	8220	7,4%	32,8%	12,2%	14,2%	13,5%	34,5%	8,3%
Miasto	11188	8,2%	34,4%	11,8%	16,8%	18%	30,2%	3,9%
w tym:								
mężczyźni	5389	7%	30,2%	8,6%	18,1%	24,4%	30,4%	3,8%
kobiety	5799	9,2%	38,4%	14,7%	15,6%	12%	29,9%	4%
Gmina	4900	2,2%	16,3%	4,8%	9,9%	22,1%	46,2%	10,8%
w tym:								
mężczyźni	2479	1,6%	13,1%	3,4%	9%	27,1%	47%	8,7%
kobiety	2421	2,8%	19,5%	6,3%	10,9%	17%	45,3%	12,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Gołdap przeważają mieszkańcy z wykształceniem średnim i policealnym. Odsetek osób z tym wykształceniem stanowi 28,9% ogółu mieszkańców gminy powyżej 13 roku życia (na terenie miasta 34,4%, na terenie gminy 16,3%). Kolejną grupą stanowi ludność z wykształceniem zasadniczym zawodowym tj. 19,2% ogółu populacji (na terenie miasta 18%, na terenie gminy 22,1%). Najmniejszy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem wyższym tj. 6,3% (na terenie miasta 8,2%, na terenie gminy 2,2%) oraz podstawowe nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego tj. 7% (na terenie miasta 3,9%, na terenie gminy 10,8%).

Bezrobocie w gminie Gołdap

Poziom bezrobocie w gminie Gołdap należało do bardzo wysokich. Na koniec IV kwartału 2004 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gołdapi zarejestrowanych było 4 416 bezrobotnych, w tym 2 257 kobiet, a także 84 osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.

W porównaniu do analogicznego okresu 2003 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 226 osób.

Spośród ogólnej liczby bezrobotnych 56,0 % (tj. 2 475 osób), stanowili bezrobotni zamieszkali na wsi. Tabel 38 przedstawia liczbę zarejestrowanych bezrobotnych na dzień 31.12.2003 r. oraz 31.12.2004 r.

Tabel 38. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych

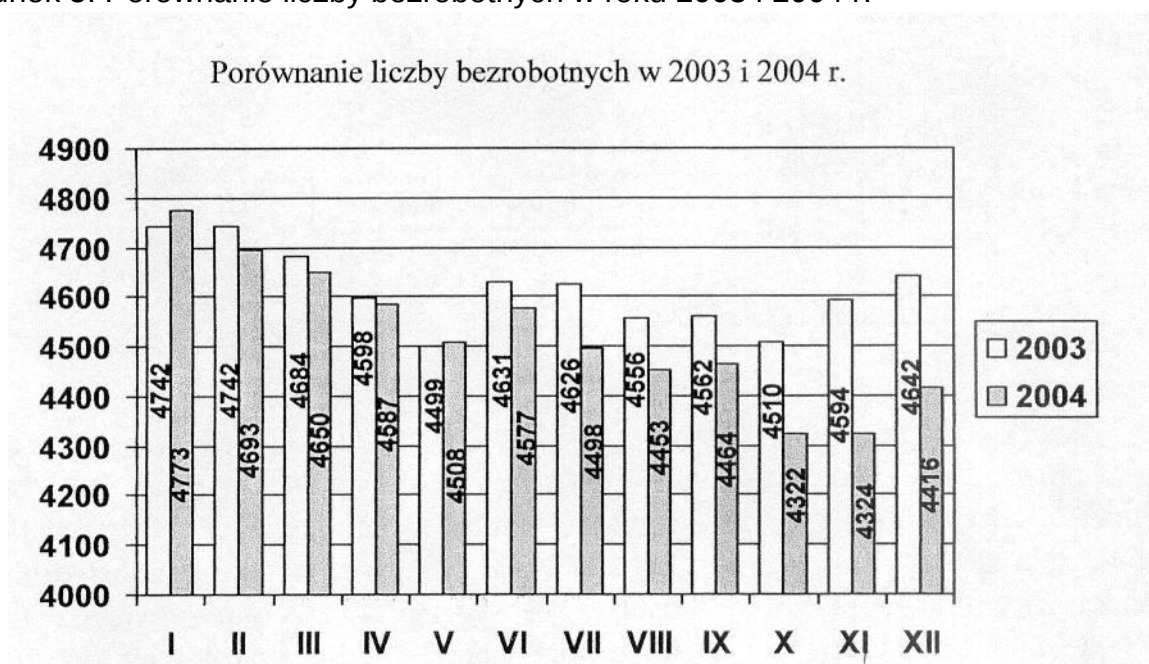
Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych					
	Stan na dzień 31.12.2003		Stan na dzień 31.12.2004		Wzrost/spadek	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Gmina Gołdap	3273	1634	3 103	1619	-170	-15
Gmina Banie Mazurskie	768	365	741	367	-27	+2
Gmina Dubeninki	601	298	572	271	-29	-27
Ogółem	4642	2297	4416	2257	-226	-40

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi

Gminy Gołdap. Bezrobotni z Gminy Banie Mazurskie stanowi 16,8% ogółu zarejestrowanych (741 osób), zaś z terenu Gminy Dubeninki - 13,0% (572 osoby).

Na koniec 2004 r. największą grupą bezrobotnych stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (2017 osób), tj. 45,7%. Wśród długotrwale bezrobotnych najliczniejszą grupą stanowiły osoby posiadające staż pracy od roku do pięciu lat (471 osób), tj. 23,4%. Długotrwale bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 miesięcy stanowili 60,1% ogółu bezrobotnych i wskaźnik ten zmniejszył się o 2,4% w stosunku do roku ubiegłego.

Rysunek 5. Porównanie liczby bezrobotnych w roku 2003 i 2004 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi

Tabela 39. Bezrobotni a prawo do zasiłku wg. gmin

Wyszczególnienie	Stan na koniec 2003 r.			Stan na koniec 2004 r.			Wzrost/ spadek	
		w tym			w tym			
	Ogółem	z prawem do zasiłku	ogółem	Ogółem	z prawem do zasiłku	ogółem	Ogółem	z prawem do zasiłku
Gmina Gogół	3273	535	16,4	3 103	520	16,8	-170	-15
Gmina Dubeninki	601	105	17,5	572	70	12,2	-29	-35
Gmina Banie Mazurskie	768	87	11,3	741	112	15,1	-27	+25
Ogółem	4642	727	15,7	4416	702	15,9	-226	-25

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gogół

W przeciągu roku 2004 największą liczbę bezrobotnych z prawem do zasiłku odnotowano w styczniu i było to 791 osób, w tym 240 kobiet. Z każdym następnym miesiącem liczba osób uprawnionych do zasiłku zmniejszała się, a do lipca (636 osób). W sierpniu miało miejsce wzrost liczby osób z prawem do zasiłku do 655 osób, a we wrześniu liczba ta ponownie spadła do 643 osób, natomiast od października obserwujemy wzrost, a do 702 bezrobotnych z prawem do zasiłku na koniec 2004 roku.

Głównymi przyczynami dużego bezrobocia w gminie Gogół jest mała liczba dużych podmiotów gospodarczych zatrudniających dużą liczbę osób oraz niski poziom zamożności mieszkańców gminy, co wpływa na mały rynek odbiorców towarów i usług wytworzonych przez lokalne przedsiębiorstwa. Jednocześnie niski poziom wykształcenia mieszkańców gminy (Tabela 37) przyczynia się do słabej zainteresowanie inwestorów zewnętrznych inwestowaniem na terenie gminy.

W celu zmniejszenia poziomu bezrobocia na terenie gminy konieczna jest pozyskanie inwestorów zewnętrznych, promocja przedsiębiorczości oraz stworzenie programu ułatwień dla nowopowstałych przedsiębiorstw. W szkołach ponadgimnazjalnych musi nastąpić dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy. Jednocześnie należy dostosować działalność szkoleniową PUP do potrzeb lokalnego rynku pracy. Aby lepiej określić potrzeby przedsiębiorców w zakresie zasobów ludzkich konieczna jest analiza rynku pracy.

Analiza SWOT

SILNE STRONY:

- po~~o~~łączenie geograficzne (pomi~~o~~ędzy Pojezierzem Mazurskim a Suwalskim, na skraju Puszczy Rominckiej z pasmem Wzgórz Szeskich, przecinaj~~o~~ncym region),
- walory naturalne (zró~~o~~źnicowana rze~~o~~źba terenu),
- walory klimatyczne (szczególnie do uprawiania sportów zimowych),
- ciekawe i unikalne miejsca – Sta~~o~~ńczyki, piramida (grobowiec), safari – hodowla dzikich zwier~~o~~ząt – najwi~~o~~ksza w Polsce hodowla jeleniowatych,
- najczystsze powietrze w kraju – lokalizacja na obszarze funkcjonalnym A~~o~~zielonych P~~o~~ł~~o~~ci Polski
- bogata historia regionu i miasta Go~~o~~ł~~o~~ap,
- status uzdrowiska (bogate zró~~o~~źnice bogata borowinowego),
- tereny przyjazdów sentymentalnych – Niemcy,
- du~~o~~ła zdolno~~o~~ści adaptacyjne regionu,
- jeden z najbogatszych obszarów le~~o~~śnych Mazur – m.in. Puszcza Romincka,
- potencjał ludzki – wysokie zaangażowanie spo~~o~~łeczno~~o~~ści lokalnej w rozwój regionu,
- znane, wypromowane imprezy w zakresie sportów zimowych (Bieg Jał~~o~~wingów), A~~o~~pi~~o~~ł~~o~~na Góra – centrum sportów zimowych,
- strategia rozwoju produktu turystycznego Go~~o~~ł~~o~~api i okolic,
- uzbrojone tereny pod inwestycje w SSE,
- walory krajobrazowe – jeden z najatrakcyjniejszych obszarów krajobrazowych Mazur,
- atrakcyjne tereny dla badaczy przyrody (m.in. rzadka ro~~o~~ślinno~~o~~ść tundrowa),
- stosunkowo niskie ceny us~~o~~ług,
- mo~~o~~żliwo~~o~~ść dokonania atrakcyjnych cenowo zakupów w strefie granicznej.

SŁABE STRONY

- z~~o~~ła dost~~o~~żno~~o~~ść komunikacyjna,
- brak infrastruktury oko~~o~~łoturystycznej
- niedostateczna baza noclegowa,
- s~~o~~łabe, ma~~o~~ło zró~~o~~źnicowane zaplecze gastronomiczne,

- słabo rozwinięta agroturystyka,
- brak zabytków i innych walorów kultury i sztuki,
- brak jednolitego wizerunku na zewnątrz,
- brak wspólnej kultury, tradycji, obyczajów (ludność napływowa),
- brak imprez kulturalnych o wymiarze ponadregionalnym (na wzór np. Piknik Country Mrągowie, Złota Tarka w Iławie, Festiwal Szanty w Giżycku),
- wysokie bezrobocie,
- słabo rozwinięte rolnictwo indywidualne (głównie obszary po-pegeerowskie),
- ograniczony kapitał własny na rozwój infrastruktury turystycznej,
- brak obecnie dostępu do Źródełtanich kredytów na inwestycje,
- słaby, niewielki potencjałrynku wewnętrznego (popyt na usługi poza sezonem),
- brak stałego partnera ñ patrona medialnego (np. kanał radiowego, TV, tytuł prasowego),
- niska rola turystyki biznesowej (bez handlu przygranicznego),

SZANSE

- region przygraniczny ñ możliwość oparcia rozwoju zarówno ekonomicznego jak i turystycznego na wzroście aktywności ruchu przygranicznego,
- istniejąca podstrefa Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- dobre warunki dla wykreowania i rozwoju produktu ekoturystycznego,
- dobre warunki do rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej,
- pozytywny wizerunek woj. Warmińsko ñ Mazurskiego, w tym umocnienie wizerunku Azielonych Półk Polskiów kraju i za granicą,
- wzrost zamożności części społeczeństwa,
- wzrost zainteresowania turystykąaktywną,
- poprawa funkcjonalności Parku Górnyôdla nowych form sportów i rekreacji:
 - powstanie rynny snowboardowej na jednym ze stoków
 - wydłużenie długości tras zjazdowych (odpowiedni nasyp)
 - dodatkowe wyciągi, w tym kolejka widokowa o najwyższym przewyższeniu w kraju
- możliwość rekonstrukcji praosady Jał wingów odkrytej w trakcie prowadzonych badań archeologicznych,

- stworzenie muzeum o tematyce historii regionu,
- Fundusze Strukturalne UE jako szansa na kapitałowe wsparcie planowanych inwestycji,
- dostęp do preferencyjnych kredytów z NFOŚi GW i EBOiR na cele rozwoju uzdrowiska po stworzeniu odpowiednich biznesplanów inwestycji.

ZAGROŹENIA

- istniejąca konkurencja na rynku,
- wzrost świadomości gmin w zakresie potrzeby rozwoju produktu turystycznego ich regionu,
- postępujące ubożenie części społeczeństwa (rozwarstwienie społeczne),
- brak jasno określonej strategii rozwoju produktu turystycznego dla woj. Warmińsko- Mazurskiego,
- stopniowe zmniejszanie siły ruchu w turystyce sentymentalnej (turyści z Niemiec),
- silna konkurencja ze strony gmin i powiatów o profilu turystycznym w województwie, np. Giżycko i Włocławek, Mikołajki i Mrągowo,
- konkurencja ze strony innych miejscowości o zbliżonych walorach klimatycznych i przyrodniczych na obszarze północno- i wschodniej Polski, np. Augustów (uzdrowisko + puszcza),
- rosnący odsetek migracji z regionu, szczególnie absolwentów studiów wyższych.

Wnioski

Głównym problemem rozwojowym gminy Gołdap jest bardzo wysoka stopa bezrobocia oraz słabe zainteresowanie kapitału obcego (strategicznymi inwestorami) inwestowaniem na terenie gminy. Konsekwencją tej sytuacji są niekorzystne tendencje demograficzne. Utrzymuje się od kilku lat spadek wskaźnika przyrostu naturalnego oraz ujemne saldo migracji spowodowane rosnącym odsetkiem migracji z gminy osób młodych, szczególnie absolwentów szkół wyższych. Według prognozy GUS w najbliższym dziesięcioleciu liczba ludności gminy Gołdap będzie ulegała stałemu zmniejszaniu. Wpłynie to negatywnie na liczbę osób uczęszczających do szkół oraz zmniejszy liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym i

produkcyjnym. Zachodzi duże niebezpieczeństwo, że w dłuższym okresie czasu może zabraknąć osób zdolnych do pracy.

Główne problemy gminy można ocenić w poniższych kategoriach:

- a) rynek pracy
- b) infrastruktura techniczna
- c) turystyka
- d) infrastruktura edukacyjna i oświaty
- e) ochrona środowiska
- f) rolnictwo
- g) przedsiębiorczość

Rynek pracy

- mała liczba dużych podmiotów gospodarczych zatrudniających większą liczbę osób
- niski poziom zamożności mieszkańców gminy, co wpływa na mniejszy rynek konsumentów
- niski poziom wykształcenia mieszkańców gminy (przeważa wykształcenie podstawowe i zawodowe)

Infrastruktura techniczna

- zły stan techniczny dróg ogranicza dostępność do dróg wojewódzkich i krajowych, ogranicza zainteresowanie inwestorów,
- niepełny stopień zmodernizowania obszarów wiejskich,
- zły stan starych, powojennych kolektorów kanalizacyjnych,
- niespełnianie norm oczyszczalnia ścieków w Gogulapi,
- brak gazu z sieci ogranicza rozwój przedsiębiorczości, w szczególności na terenie SSSE,

turystyka

- niewystarczająca baza noclegowa,
- mało, mało zróżnicowane zaplecze gastronomiczne,
- braki w infrastrukturze technicznej turystycznej (trasy pieszo-rowerowe, tereny rekreacyjne nad jeziorem, oznakowanie turystyczne, parkingi, restauracja zabytków itd.)

infrastruktura edukacyjna i oświata

- brak sal gimnastycznych w szkołach uniemożliwia prowadzenie zajęć sportowych i rekreacyjnych pozalekcyjnych,
- ograniczony dostęp do sieci teleinformatycznych i Internetu,.
- oferta edukacyjna szkół ponadgimnazjalnych ograniczona i słabo dostosowana do potrzeb lokalnego rynku pracy

ochrona środowiska

- szereg nierozwiązanych problemów w zakresie gospodarki odpadami,
- nierozwiązane problemy ochrony wód podziemnych,
- brak monitoringu stanu zanieczyszczenia środowiska,
- małe wsparcie na rzecz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

rolnictwo

- stopniowe zmniejszanie się liczby gospodarstw rolnych,
- niewystarczający stopień zaopatrzenia gospodarstw w wodę,

przedsiębiorczość

- niewystarczający potencjał rozwojowy wsi,
- trudny dostęp do środków wsparcia dla przedsiębiorstw,
- słabo rozwinięty system kształcenia zawodowego.

4. Strategiczne kierunki rozwoju Gminy

Kierunki rozwoju gminy Gołdap są, w decydującej mierze, zdeterminowane jej położeniem geograficznym i politycznym.

Urzeczywistniając przy tym, oczekiwane od szeregu lat, nowe uwarunkowania dla sytuacji społecznej i gospodarczej, będące skutkiem statusu Polski jako kraju członkowskiego Unii Europejskiej.

Nowego znaczenia nabiera granica, już nie tylko polsko - rosyjska, lecz zewnętrzna granica Unii Europejskiej. Zmienione regulacje prawne w sposób istotny wpływają na przepływ osób, towarów i usług w dotychczasowej relacji polsko - rosyjskiej.

Następstwa tej nowej sytuacji to także spodziewane zagrożenia poprzez powstanie problemów społecznych wynikających z utrudnień w handlu przygranicznym.

Struktura gospodarki gminy Gołdap zdominowana jest przez sektor rolniczy, produkcji żywności oraz szybko rozwijające się usługi turystyczne. Tereny te pozbawione są wielkiego przemysłu oraz uciążliwych dla środowiska działalności gospodarczych.

Atrakcyjność terytorium gminy wyznaczają wyjątkowe walory przyrodnicze; lesistość ok. 27 %), urozmaicona rzeźba terenu, jeziora, rzeki, ciek wodne Puszcza Romincka, specyficzny mikroklimat, żłobki borowinowe.

Strategiczne dokumenty planistyczne dotyczące rozwoju miasta i gminy, z których pierwsze powstały już w roku 1994, jako główny cel rozwoju wskazały: **zdrowe i atrakcyjne miejsce zamieszkania i wypoczynku - miejsce spotkań i okno Europy.**

Zakłada się rozwijanie i promowanie funkcji zgodnych z predyspozycjami Środowiska, kształtowanie racjonalnej struktury funkcjonalno - przestrzennej, dynamiczny rozwój przedsiębiorczości lokalnej dla osiągnięcia trwałego, akceptowanego wizerunku miasta i gminy przyjaznej dla mieszkańców oraz gości. Rozważne wykorzystanie walorów przyrodniczych, przede wszystkim ochrona stanu Środowiska dla utrzymania funkcji uzdrowiska, geograficznego położenia, jako platformy współpracy na pograniczu Unii Europejskiej i krajów nadbałtyckich, sprzyjać powinny tworzeniu jak najlepszych warunków rozwoju pożądanego struktury gospodarczej.

Do zasadniczych działań operacyjnych zaliczono:

- ochronę i umacnianie stanu Środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- podniesienie rangi i atrakcyjności miasta i gminy jako ośrodka usługowego o znaczeniu ponadlokalnym - usługi na rzecz ruchu granicznego, transportu i ruchu drogowego związanego z przejściem granicznym i obsługą handlu,
- utworzenie silnego ośrodka turystycznego i spotkań ekologicznych - usługi dla turystyki (w tym agroturystyki), sportu (obiekty i baza gastronomiczna),
- utworzenie ośrodka handlu przygranicznego i detalicznego opartego na możliwościach SSSE Podstrefy Gołdap,

- rozwijanie roli miasta i gminy jako silnego ośrodka współpracy międzynarodowej (przygranicznej) z kontaktów handlowych, kulturalnych, językowych, ekologicznych, wzorów nowoczesnych metod działania (zarządzania) administracji lokalnej,
- rozwijanie roli gminy jako ośrodka gospodarczego, sprzyjającego rozwojowi przedsiębiorczości lokalnej z pozyskiwaniem inwestorów zewnętrznych z pomocą tradycyjnym gałęziom przemysłu z rolnictwo, leśnictwo, gospodarka rybacka, przemysł rolno i spożywczy i drzewny,
- podjęcie zespołu działań (kampania) ukierunkowanych na promocję miasta i gminy z **Agołap z miejscem spotkań i oknem Europy** w województwie i za granicą.

Natomiast do kluczowych zadań zakwalifikowano:

- utworzenie struktury uzdrowiska ,
- utworzenie ośrodka turystyczno z sportowego z całoroczną ofertą usług
- utworzenie ośrodka handlowo i usługowego (modernizacja układu komunikacyjnego, rozwój SSE) ,
- wspieranie lokalnego sektora gospodarczego,
- utworzenie centrum współpracy przygranicznej .

Postulowane w planie rewitalizacji zadania, wykorzystujące opuszczone duże obiekty kubaturowe oraz teren po jednostce wojskowej, mogą potrzebować wzbogacania oferty usług rekreacyjno z turystyczno-sportowych dla turystów, kuracjuszy i mieszkańców z koniecznością nadania nowych funkcji obszarowi i obiektom po-wojskowym znajdującym się w degradacji, a położonym w centrum miasta.

Zachodzi tu również konsekwencja realizacji kolejnych zadań operacyjnych zawartych w dokumentach planowania strategicznego rozwoju miasta i gminy.

Relacja do strategii rozwoju Powiatu Gołapskiego i Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Strategia rozwoju powiatu Gołapskiego, opracowana w horyzoncie 2015 roku, zawiera wykaz działań operacyjnych, które w rzeczywistości są wiernym przeniesieniem zadań z dokumentów planistycznych gmin. Niemal identyczne uwarunkowania przyrodnicze i polityczno z geograficzne gmin powiatu powodują, że sformułowanie misji jest podobne i brzmi następująco:

Pełne wykorzystanie położenia nadgranicznego i naturalnych walorów Środowiska dla zapewnienia wzrostu jakości społeczeństwa

Miasto Gołap stanowi w powiecie centrum rozwoju gospodarczego oraz życia społeczno z kulturalnego.

Chociaż strategia rozwoju powiatu w postulowanych kierunkach koncentruje się na przedsięwzięciach bezpośrednio socjalnych na rzecz polepszenia warunków życia mieszkańców, to zaznacza potrzebę wspierania rozwoju sektorów gospodarki przyjaznych Środowisku ze szczególnym uwzględnieniem uzdrowiska Gołap,

rozbudowy infrastruktury rekreacyjno – sportowej oraz dalszego ulepszania głównie infrastruktury drogowej i układów komunikacyjnych .

Uwarunkowania rozwoju gospodarczego i społecznego zawarte w dokumentach planowania strategicznego miasta i gminy Gołdap zgodne są z postulowanymi w strategii rozwoju województwa strukturą gospodarki. Składają się bowiem na nią trzy podstawowe dziedziny: rolnictwo, gospodarka turystyczna i przemysł o technologiach przyjaznych środowisku. Turystyka uznana została w strategii regionu za jedną z dziedzin gospodarki.

Dwa główne kierunki działań w turystyce to:

- maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji regionu ,
- zwiększenie kapitału inwestycyjnego w turystyce .

Wśród kluczowych działań wymienia się rozwój funkcji uzdrowiskowo – sanatoryjnych, stworzenie bogatego wachlarza usług o charakterze turystycznych, podjęcie działań na rzecz wydłużenia sezonu turystycznego.

Komplementarnym do turystyki pozostaje również kolejny cel strategiczny, jakim jest polepszenie atrakcyjności zamieszkania, jako warunek odwrócenia niekorzystnych zjawisk demograficznych w województwie a także jeden z niezbędnych czynników pozyskiwania inwestorów.

Za główne kierunki przyjmuje się doprowadzenie do rozwoju bazy sportowo – rekreacyjnej (w tym krytych pływalni oraz pełnowymiarowych sal sportowych przy placówkach oświatowych).

5. Cel i priorytety Planu Rozwoju Lokalnego

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Plan Rozwoju Gminy Gołdap celem jest nadpriorytetowym jest zmniejszenie liczby osób pozostających bez pracy oraz wzrost poziomu materialnego życia mieszkańców.

Plan zakłada działania na rzecz poprawy infrastruktury technicznej i społecznej, uzbrojenie terenów pod zainwestowanie, wsparcie finansowe i doradcze mikroprzedsiębiorstw, podwyższanie umiejętności zawodowych osób i poprawę estetyki miejscowości.

Program zostaje opracowany dla następujących priorytetów rozwoju gminy:

Priorytet 1: polepszenie warunków rozwoju funkcji uzdrowiskowej, sektora turystycznego, infrastruktury granicznej i transportowej;

Priorytet 2: likwidowanie barier rozwoju produkcji rolnej i przetwórstwa żywności;

Priorytet 3: poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorczości;

Priorytet 4: podwyższenie standardu życia mieszkańców gminy szczególnie w zakresie oświaty, kultury, ochrony zdrowia, standardów społeczeństwa informacyjnego, ochrony środowiska.

W stosunku do założeń zawartych w uchwale Rady Miejskiej w priorytecie 4 zostały dodane działania: Ochrona zdrowia oraz Ochrona środowiska

W zakresie ochrony zdrowia intencją było stworzenie możliwości przeznaczenia pewnych kwot z budżetu Gminy na zakup wyposażenia medycznego na rzecz szpitala w Gołdapi. Natomiast działania z zakresu ochrony środowiska wynikają z konieczności wykonywania zadań w 2-ch istotnych dokumentach, którymi są:

- Plan gospodarki odpadami Gminy Gołdap na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011
- Program ochrony środowiska Gminy Gołdap na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011

6. Charakterystyka ogólna zgłoszonych wniosków

6.1 Rodzaje projektów

W trakcie zgłaszania wniosków przez podmioty instytucjonalne oraz osoby fizyczne, do Urzędu Miejskiego w Gogoli wpłynęło ogółem 106 wniosków. Przyjmowanie wniosków poprzedziła kampania informacyjna oraz list Burmistrza do mieszkańców (załącznik 12.5). Podstawą wypełniania wniosków był przygotowany w tym celu jednostronicowy wzór (załącznik 12.4).

Zestawienie wniosków z podaniem osób i instytucji zgłaszających, postulowanego okresu realizacji zawiera załącznik nr 12.2. Natomiast w załączniku 12.3 zgromadzone zostały pełne teksty wszystkich przyjętych wniosków. Składanie wniosków rozpoczęło się 7 grudnia 2004 roku a zakończyło się 15 kwietnia 2005 roku. Bardzo wiele wniosków dotyczyło podobnych przedsięwzięć. Były to w szczególności:

- dotacje inwestycyjne dla przedsiębiorstw – 10 wniosków,
- modernizacja dróg gminnych i gruntowych – 8 wniosków,
- budowa ciągu pieszo-rowerowego Gogol-Pieńna Góra – 5 wniosków,
- utworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu – 5 wniosków,
- budowa obwodnicy Gogoli – 3 wnioski,
- polepszenie warunków funkcjonowania świetlic wiejskich – 3 wnioski.

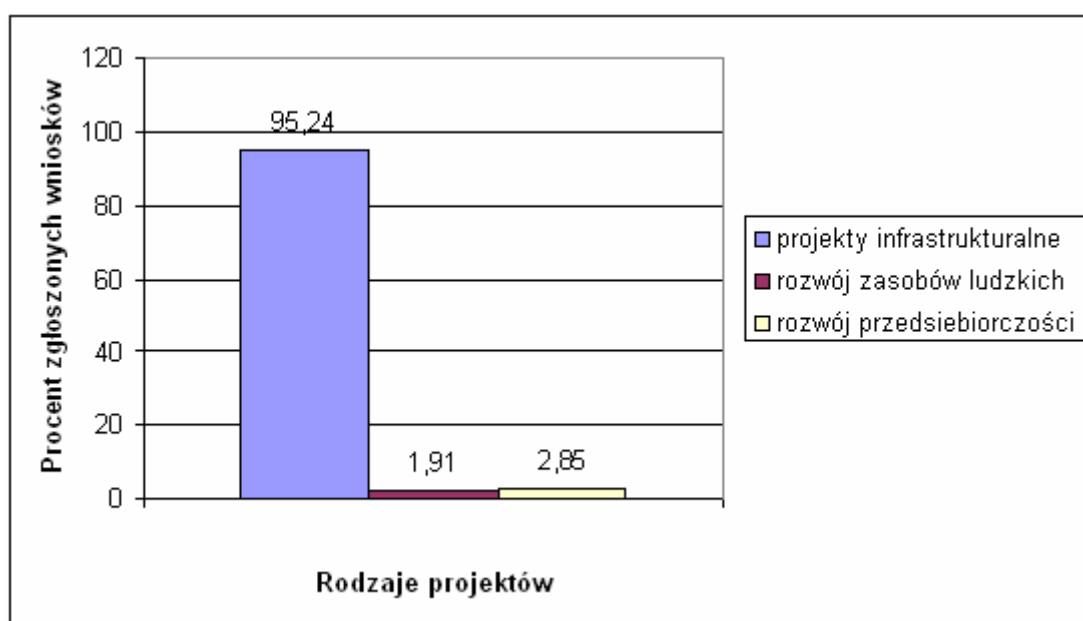
Zgłoszone projekty można podzielić na 3 główne kategorie. Są to:

- a) projekty infrastrukturalne
- b) projekty dotyczące zasobów ludzkich
- c) projekty wspierające rozwój przedsiębiorczości.

Zdecydowana większość, 95,24% wniosków dotyczy projektów infrastrukturalnych, z tego większość dotyczy infrastruktury drogowej, turystycznej oraz ochrony środowiska. Zaledwie 1,91% wniosków dotyczy rozwoju zasobów ludzkich w gminie. Dotyczą one zmiany kierunków kształcenia oraz utworzenia studium podyplomowego oraz filii wyższej uczelni o profilu turystyczno-ekonomicznym w Gogoli. Wnioski dotyczące wsparcia przedsiębiorczości na terenie

gminy stanowi 2,85% ogółu zgłoszonych wniosków. Dotyczy one dotacji inwestycyjnych na zakup maszyn i urządzeń przez przedsiębiorców. Wykres 1 przedstawia procentowy podział zgłoszonych wniosków.

Wykres 1. Podział zgłoszonych projektów

Zgłoszone wnioski infrastrukturalne można podzielić na poniższe kategorie.

- infrastruktura drogowa,
- infrastruktura edukacyjna-sportowa,
- infrastruktura turystyczna,
- infrastruktura ochrony środowiska,
- infrastruktura otoczenia biznesu.

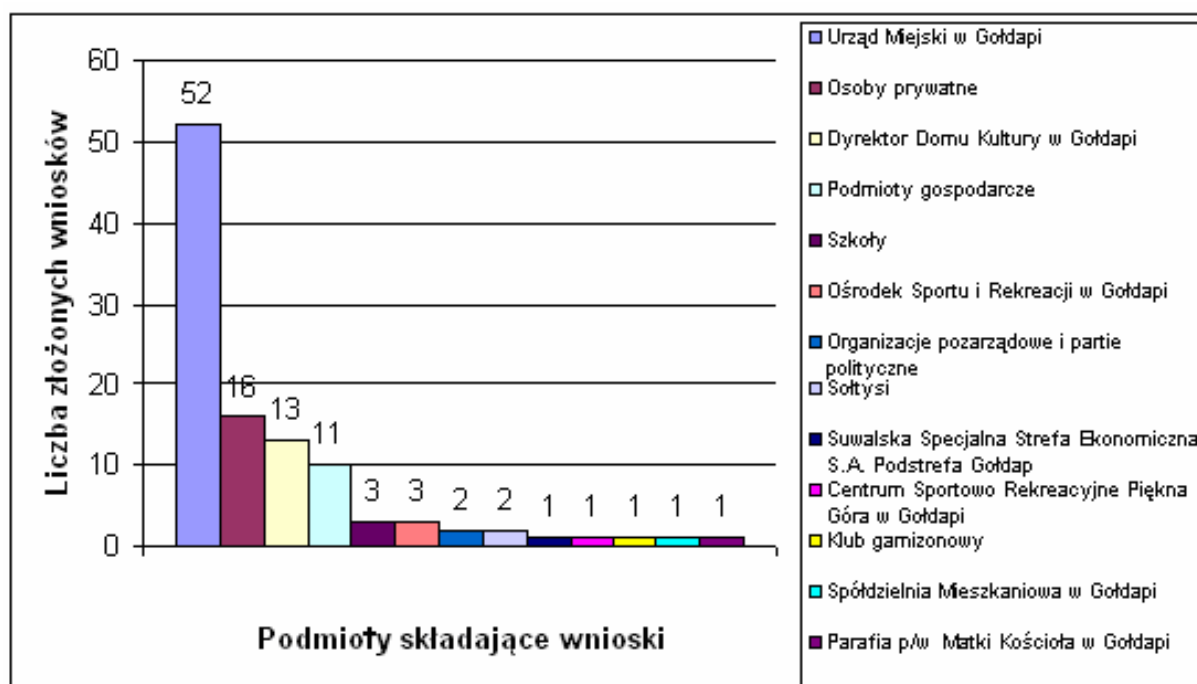
Największą ilość wniosków dotyczy infrastruktury turystycznej oraz ochrony środowiska.

6.2 Projektodawcy wniosków

Proces przyjmowania wniosków przyniósł zamierzony efekt zaktywizowania społeczności lokalnej, gdyż ponad połowa wniosków wpłynęła od innych podmiotów niż Urząd Miejski w Gołdapi. Do zgłaszania wniosków włączyły się zarówno osoby podmioty instytucjonalne oraz mieszkańcy i przedsiębiorcy. Największa liczba wniosków została zgłoszona przez Urząd Miejski w Gołdapi (52 wnioski), osoby prywatne (16 wniosków) i Dyrektora Domu Kultury w Gołdapi (13 wniosków) oraz podmioty gospodarcze (11 wniosków). Zastanawiający jest brak udziału organizacji pozarządowych z terenu gminy w zgłaszaniu wniosków. Jedyne wnioski zgłoszone przez 3 sektor jest autorstwa organizacji pozarządowej o charakterze regionalnym (Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich).

Wykres 2 przedstawia liczbę wniosków zgłoszonych przez poszczególne podmioty.

Wykres 2. Liczba wniosków zgłoszonych przez poszczególne podmioty

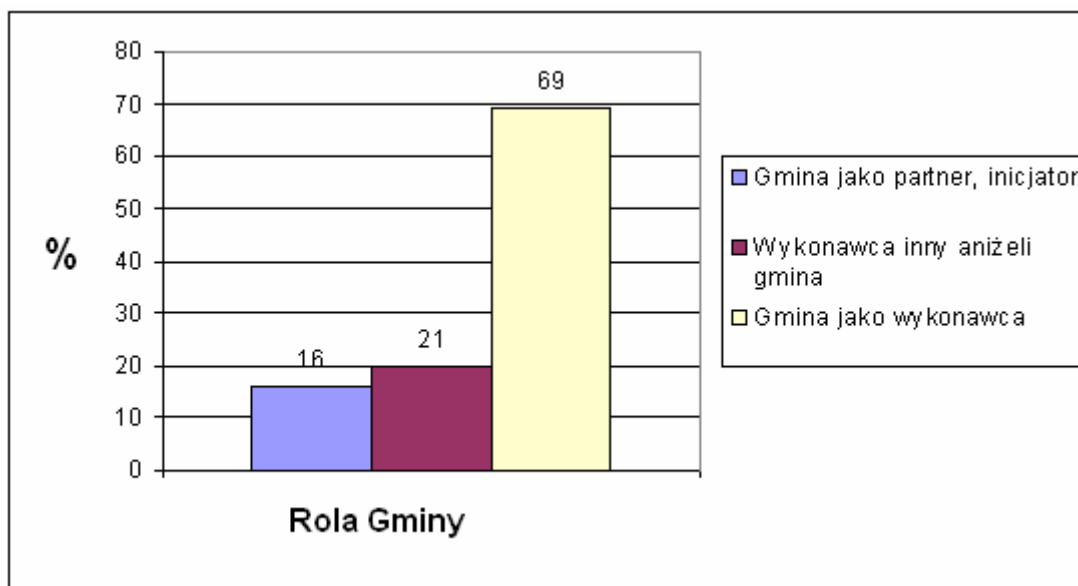
6.3 Realizatorzy projektów

Zgłoszone projektu będą mogły być wykonywane przez różne rodzaje podmiotów. Główny podział klasyfikuje projekty według sposobu udziału Samorządu Gminy w realizacji projektów. Przedstawiają się to następująco:

- gmina jako partner, inicjator
- wykonawca inny aniżeli gmina
- gmina jako wykonawca.

W zdecydowanej większości projektów gmina występuje jako wykonawca lub jako partner, inicjator. Wykres 3 przedstawia strukturę roli Gminy w realizacji zgłoszonych projektów (w procentach).

Wykres 3. Rola Gminy w realizacji zgłoszonych projektów (w procentach)

W 69% projektów Gmina będzie występować jako wykonawca, w 16% jako partner lub inicjator. 20% wykonywana będzie przez inne podmioty aniżeli gmina.

7. Ocena wykonania budżetu Gminy w latach 2003-2004, plan na rok 2005 oraz prognoza na lata 2006-2009

W tabeli *Sytuacja finansowa gminy Gogółap w latach 2003-2009* przedstawiono sytuację finansową Gminy Gogółap w latach 2003-2004, plan budżetu na rok 2005 oraz prognozy wydatków inwestycyjnych w budżecie Gminy na lata 2006-2009.

Celem przedstawienia sytuacji finansowej w kolejnych latach jest wyodrębnienie realnych możliwości środków finansowych, które wykorzystane zostaną do wykonania przedsięwzięć ujętych w Planie Rozwoju Lokalnego. Dotyczy to lat 2005-2009, ponieważ w tym okresie przypadnie wykonanie zadań zawartych w Planie. Należy podkreślić w tym miejscu, że Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gogółap dotyczy w szczególności lat 2005-2007. Oznacza to, że w tym przedziale czasowym nastąpiłoby rozpoczęcie (kontraktowanie) przedsięwzięć, ale ich ukończenie może nastąpić nawet w roku 2009. Przykładowo zadanie rozpoczynane w roku 2007 może być wykonywane nawet do 3-ich lat i zostanie ukończone w roku 2009. Odróżnić więc należy lata rozpoczynania zadań (kontraktowania zadań) od lat wydatkowania środków finansowych na ich wykonanie.

Prognoza wydatków na lata 2006-2009 (rok 2005 posiada uchwalony przez Radę Miejską budżet) jest podstawą do przyjęcia możliwości do sfinansowania liczby projektów. Wykonanie właściwych szacunków wartości przedsięwzięć i dysponowanie teoretyczną ale wiarygodną wysokością środków finansowych w znacznej mierze decydowałoby o realności opracowanego Planu Rozwoju Lokalnego.

Prognoza przygotowana przez Gminę ujmuje oczekiwaną wysokość środków finansowych do pozyskania z zewnątrz. W ogromnej większości dotyczy to środków Unii Europejskiej, w oparciu o Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR).

Przy planowaniu wydatków na zadania zawarte w Planie Rozwoju Lokalnego nie można zapomnieć o bieżących wydatkach majątkowych Gminy. Wydatki te zostają wyodrębnione z wydatków inwestycyjnych, w tabeli prognoz finansowych.

Pozycja ta została podzielona na wydatki majątkowe i zadania inwestycyjne obejmujące najczęściej występujące różnego rodzaju prace remontowe.

Przy tworzeniu w planów wydatków inwestycyjnych, przede wszystkim pod uwagę zostały wzięte:

- możliwości finansowe Gminy, uwzględniające jej zadłużenie oraz możliwości kredytowe
- możliwości dofinansowania ze Środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Lokalnego
- możliwości dofinansowania z innych Źródeł publicznych (budżet Państwa, dotacje dla inwestycji z zakresu ochrony Środowiska)
- konieczność wygospodarowania Środków niezbędnych do realizacji majątkowych inwestycji będących, koniecznych do sfinansowania w 100% ze Środków własnych.

Tabela 40 Wysokość prognozowanych Środków finansowych na realizację Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2005-2007 w PLN

Plan 2005	Prognoza 2006	Prognoza 2007	Prognoza 2008	Prognoza 2009	Razem
6 335 000	13 800 000	5 200 000	400 000	400 000	26 135 000

Powyższa tabela będąca wyciągiem z tabeli *Sytuacja finansowa gminy Gołdap w latach 2003-2009* wskazuje, że na wykonanie Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gołdap na lata 2005-2007 można przeznaczyć łącznie kwotę 26 135 000 PLN. Do tych możliwości należy dokonać doboru projektów.

Realizacja zamierzeń inwestycyjnych będzie możliwa wyłącznie wtedy, gdy pozwolą na to możliwości finansowe jednostek i instytucji współfinansujących te przedsięwzięcia, w szczególności możliwości finansowe Gminy Gołdap.

Sytuacja finansowa gminy Gołdap w latach 2003-2009

Lp.	Wyszczególnienie	Zrealizowane 2003	Zrealizowane 2004	Plan 2005	Prognoza 2006	Prognoza 2007	Prognoza 2008	Prognoza 2009
I.	Dochody ogółem	27 627 000	32 210 000	34 872 000	44 928 000	39 800 000	36 000 000	37 915 000
A.	Dochody własne w tym:	9 508 000	10 741 000	10 524 000	11 392 000	11 608 000	11 608 000	12 315 000
1.	z podatków i opłat lokalnych	5 723 000	7 049 000	7 036 000	7 592 000	7 708 000	7 708 000	7 900 000
2.	z majątku gminy	1 567 000	656 000	506 000	800 000	800 000	800 000	815 000
3.	z udziału w podatkach	2 218 000	3 036 000	2 982 000	3 000 000	3 100 000	3 100 000	3 600 000
B.	Subwencje	13 108 000	16 516 000	15 294 000	15 294 000	15 400 000	15 500 000	15 800 000
C.	Dotacje celowe na zadania z zakresu admin. rządowej	2 026 000	4 118 000	6 255 000	7 000 000	7 900 000	8 392 000	9 000 000
D.	Dotacje celowe na zadania własne	2 985 000	835 000	2 799 000	11 242 000	4 892 000	500 000	800 000
II.	Wydatki ogółem	27 869 000	32 705 000	44 341 000	47 548 000	39 200 000	33 900 000	33 900 000
A.	Wydatki bieżące	25 678 000	30 400 000	37 571 000	33 748 000	34 000 000	33 500 000	33 500 000
B.	Wydatki inwestycyjne	2 190 800	2 305 000	6 335 000	13 800 000	5 200 000	400 000	400 000
C.	Wydatki majątkowe inne			435 000	300 000	300 000	100 000	100 000
III.	Spłaty pożyczek i kredytów	1 172 000	1 514 000	2 708 000	4 265 000	5 230 000	5 088 000	5 497 000
A.	Spłata zaciągniętych pożyczek, kredytów	1 172 000	1 514 000	2 101 000	1 236 000	751 000	16 000	15 000
1.	w tym: spłata rat pożyczek, kredytów	990 000	1 300 000	1 856 000	1 138 000	709 000	14 000	14 000
2.	odsetki	182 000	214 000	245 000	98 000	42 000	2 000	1 000
B.	Spłata wnioskowanej pożyczki, kredytu			445 000	3 029 000	4 479 000	5 072 000	5 482 000
1.	w tym: spłata rat pożyczki, kredytu			0	2 265 000	3 529 000	4 122 000	4 782 000
2.	odsetki			455 000	764 000	950 000	950 000	700 000
C.	Wartości udzielonych pożyczek			152 000				
D.	Wykup papierów wartościowych i dyskonto			0				
IV.	Wynik (I-II)	-242 000	-495 000	-9 469 000	-2 920 000	300 000	2 000 000	3 915 000
V.	Planowana, łączna kwota długu	3 255 000	3 765 000	13 200 000	16 120 000	15 820 000	13 820 000	11 320 000
VI.	Dług / dochody (%) (art.114ufp)			37,85%	35,88%	39,75%	38,39%	29,86%
VII.	Spłaty rat i odsetek/dochody (%) (atr.113ufp)			7,77%	9,49%	13,14%	14,13%	14,50%

8. Charakterystyka projektów przyjętych do Planu

8.1 Projekty w ujęciu priorytetów i działań

W poniższej tabeli przedstawione są projekty przyjęte do Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gołdap w latach 2005-2007 bez względu na rodzaj wykonawców. Obrazują one zakres spełnienia celów zawartych w zdefiniowanych priorytetach. Łącznie jest to lista 47 projektów.

Zestawienie projektów Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gołdap na lata 2005-2007 według priorytetów i działań

Priorytet 1

- polepszenie warunków rozwoju funkcji uzdrowiskowej, sektora turystycznego, infrastruktury granicznej i transportowej

Działania

1.1 Budowa infrastruktury technicznej i turystycznej dzielnicy uzdrowiskowej

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
1	Rewitalizacja centrum miasta: odnowa elewacji budynków (ulice: Mickiewicza, Źeromskiego, Paderewskiego, Suwalska, Armii Krajowej, Mazurska, Jał wieska, Partyzantów, Wojska Polskiego), odnowa nawierzchni parkingu, nowe nasadzenia drzew, zmiana koncepcji zagospodarowania placu, stworzenie pasaŹy wokół rynku, budowa infrastruktury teleinformatycznej, maŹ architektura	Urząd Miejski w Gołdapi
2	Remont budynków pokoszarowych: muzeum, stadion i instytucje publiczne)	Urząd Miejski w Gołdapi
3	Budowa kompleksu pŹwalni i hali widowiskowo-sportowej na obszarze powojkowym w Gołdapi	Urząd Miejski w Gołdapi

Działanie 1.2 Budowa sieci tras pieszo-rowerowych

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
4	Budowa ciŹgu pieszo-rowerowego miasto Ź PiŹkna GŹra II etap	Urząd Miejski w Gołdapi
5	OŹwietlenie ulic w mieŹcie	Urząd Miejski w Gołdapi

Działanie 1.3 Budowa infrastruktury i wyposażenie centrum sportowo-rekreacyjnego Piłkna Góra

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
6		Centrum Sportowo Rekreacyjne Piłkna Góra w Gogłapi

Działanie 1.4 Restauracja obiektów dziedzictwa kulturowego

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
7	Restauracja zabytkowego kościoła w Gogłapi	Parafia p/w Matki Bożej Matki Kościoła w Gogłapi
8	Zabezpieczenie ruin kościoła w Górnem wraz z zagospodarowaniem terenu wokół kościoła - zabytkowy cmentarz, stworzenie wewnątrz ruin miejsc do realizacji plenerowych koncertów i spektakli.	Urząd Miejski w Gogłapi
9	Uporządkowanie i oznakowanie turystyczne miejsc kultu religijnego, cmentarzy	Urząd Miejski w Gogłapi

Działanie 1.5 Infrastruktura transportu drogowego, kolejowego, lotniczego i przejść granicznych

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
10	Budowa obwodnicy Gogłapi w ciągu drogi krajowej nr. 65	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
11	Budowa dworca autobusowego na obrzeżach miasta	Urząd Miejski w Gogłapi

Priorytet 2

- Likwidowanie barier rozwoju produkcji rolnej i przetwórstwa żywności

Działanie 2.1 Budowa systemów wodociągowych i oczyszczania ścieków

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
12	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków przy rolniczych gospodarstwach indywidualnych	Inny wykonawca aniżeli gmina
13	Budowa wodociągów wiejskich i kanalizacji - etap 1 i 2	Urząd Miejski w Gogłapi

Działanie 2.2 Modernizacja dróg gminnych i gruntowych

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
14	Modernizacja dróg gminnych	Urząd Miejski w Gogłapi

Priorytet 3

- Poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorczości

Działanie 3.1 Uzbrojenie terenów po działalności gospodarczej

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
15	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz dróg w SSSE	Suwska Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. Podstrefa Gogłap
16	Budowa Targowicy	Urząd Miejski w Gogłapi

Działanie 3.2 Inwestycje w przedsiębiorstwach

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
17	Dotacje inwestycyjne dla przedsiębiorstw	Inny wykonawca aniżeli gmina

Działanie 3.3 Podwyższanie kwalifikacji zawodowych osób pracujących

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
18	Usługi szkoleniowe dla zatrudnionych i pracujących, usługi doradcze dla przedsiębiorstw, (nabywanie i pogłębianie umiejętności zawodowych, znajomości języków obcych, zastosowanie technologii informatycznych, zarządzania firmą itd.)	Inny wykonawca aniżeli gmina
19	Utworzenie Centrum Wspierania Aktywności Społecznej w strukturach Gogłapskiego Funduszu Lokalnego.	Inny wykonawca aniżeli gmina

Priorytet 4

- Podwyższenie standardu życia mieszkańców gminy szczególnie w zakresie oświaty, kultury, ochrony zdrowia, standardów społeczeństwa informacyjnego, ochrony środowiska

Działanie 4.1 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i sportową oraz ochrony zdrowia

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
20	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr. 1 w Gogłapi	Urząd Miejski w Gogłapi
21	Modernizacja stadionu przy gimnazjum	Urząd Miejski w Gogłapi
22	Modernizacja stadionu miejskiego – I etap	Urząd Miejski w Gogłapi
23	Zakup wyposażenia i sprzętu medycznego dla szpitala w Gogłapi	Urząd Miejski w Gogłapi
24	Remont szkoły w Grabowie	Urząd Miejski w Gogłapi
25	Zakup wyposażenia technicznego dla Straży Pożarnej	Urząd Miejski w Gogłapi
26	Rozbudowa remizy OSP Dunajek	Urząd Miejski w Gogłapi

Działanie 4.2 Poprawa warunków funkcjonowania obiektów kultury i świetlic wiejskich

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
27	Polepszenie warunków funkcjonowania świetlic wiejskich	Inny wykonawca aniżeli gmina

Działanie 4.3 Utworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
28	Budowa infrastruktury teleinformatycznej i utworzenie szerokiego dostępu do internetu	Urząd Miejski w Gogłapi

Działanie 4.4 Budowa mieszkań komunalnych

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
29	Budowa mieszkań komunalnych	Urząd Miejski w Gogłapi

Działanie 4.5 Przedsięwzięcia w zakresie poprawy ochrony środowiska

Nr projektu	Nazwa projektu	Wykonawca projektu
30	Zmodernizowanie czynnego składowiska odpadów	Urząd Miejski w Gogłapi
31	Zaprowadzenie rejestru dzikich składowisk odpadów oraz opracowanie programu ich usuwania	Urząd Miejski w Gogłapi
32	Utworzenie Gminnego Punktu Selektywnego Gromadzenia Odpadów	Urząd Miejski w Gogłapi
33	Wdrożenie pilotażowego programu selektywnej zbiórki surowców wtórnych	Urząd Miejski w Gogłapi
34	Pełne wdrożenie systemu selektywnej zbiórki surowców wtórnych	Urząd Miejski w Gogłapi
35	Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych	Urząd Miejski w Gogłapi
36	Wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych	Urząd Miejski w Gogłapi
37	Wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów budowlanych	Urząd Miejski w Gogłapi
38	Budowa kompostowników przydomowych na odpady ulegające biodegradacji	Urząd Miejski w Gogłapi
39	Inwentaryzacja ilości i miejsc występowania wyrobów zawierających azbest	Urząd Miejski w Gogłapi
40	Opracowanie i wdrażanie programu edukacji Społecznej	Urząd Miejski w Gogłapi
41	Modernizacja oczyszczalni ścieków - etap 1 i 2	Urząd Miejski w Gogłapi
42	Inwentaryzacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta Gogłap	Urząd Miejski w Gogłapi
43	Opracowanie programu gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi na terenie miasta Gogłap	Urząd Miejski w Gogłapi
44	Inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych	Urząd Miejski w Gogłapi
45	Inwentaryzacja miejsc nielegalnego pozyskiwania kopalin	Urząd Miejski w Gogłapi
46	Inwentaryzacja i aktualizacja czynnych ujęć wody podziemnej	Urząd Miejski w Gogłapi
47	Wprowadzenie monitoringu przemysłowego na terenie miejskiego ujęcia wody	Urząd Miejski w Gogłapi

8.2 Projekty Planu Rozwoju Lokalnego do wykonania przez Gminę

Poniżej przedstawione są projekty do wykonania przez jednego z wykonawców Planu Rozwoju Lokalnego jakim jest Gmina. Łączna wartość projektów wynosi 26 135 000 PLN i równa jest kwocie stanowiącej prognozę wydatków na lata 2005-2009.

Tab. 42 Projekty Planu Rozwoju Lokalnego do wykonania przez Gminę
Gołdap w latach 2005-2007

Lp.	Nr projektu	Nazwa projektu	Wartość projektu
1	1	Rewitalizacja centrum miasta: odnowa elewacji budynków (ulice: Mickiewicza, Źeromskiego, Paderewskiego, Suwalska, Armii Krajowej, Mazurska, Jał wieska, Partyzantów, Wojska Polskiego), odnowa nawierzchni parkingu, nowe nasadzenia drzew, zmiana koncepcji zagospodarowania placu, stworzenie pasaŹy wokół rynku, budowa infrastruktury teleinformatycznej, maŹ architektura	1 610 000,00
2	2	Remont budynków pokoszarowych	3 000 000,00
3	3	Budowa kompleksu pŹywalni i hali widowiskowo Ź sportowej na obszarze powojkowym w Gołdapi	10 390 000,00
4	4	Budowa ciŹgu pieszo-rowerowego miasto Ź PiŹkna Góra Ź etap II	500 000,00
5	5	OŹwietlenie ulic w mieŹcie	150 000,00
6	8	Zabezpieczenie ruin koŹcioła w Górnem wraz z zagospodarowaniem terenu wokółkoŹcioła- zabytkowy cmentarz, stworzenie wewnŹtrz ruin miejsc do realizacji plenerowych koncertów i spektakli	60 000,00
7	9	UporzŹdkowanie i oznakowanie turystyczne miejsc kultu religijnego, cmentarzy	150 000,00
8	11	Budowa dworca autobusowego na obrzeŹach miasta	35 000,00
9	13	Budowa wodociŹgów wiejskich i kanalizacji	3 313 000,00
10	14	Modernizacja drŹg gminnych Ź etap 1 i 2	600 000,00

11	16	Budowa Targowicy	1 800 000,00
12	20	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr. 1 w Gogłapi	1 250 000,00
13	21	Modernizacja stadionu przy gimnazjum	150 000,00
14	22	Modernizacja stadionu miejskiego	100 000,00
15	23	Zakup wyposażenia i sprzętu medycznego dla szpitala w Gogłapi	120 000,00
16	24	Remont szkoły w Grabowie	200 000,00
17	25	Zakup wyposażenia technicznego dla Straży Pożarnej	110 000,00
18	26	Rozbudowa remizy OSP Dunajek	70 000,00
19	28	Budowa infrastruktury teleinformatycznej i utworzenie szerokiego dostępu do internetu	550 000,00
20	29	Budowa mieszkań komunalnych	300 000,00
21	30	Zmodernizowanie czynnego składowiska odpadów	300 000,00
22	31	Zaprowadzenie rejestru dzikich składowisk odpadów oraz opracowanie programu ich usuwania	5 000,00
23	32	Utworzenie Gminnego Punktu Selektywnego Gromadzenia Odpadów	100 000,00
24	33	Wdrożenie pilotażowego programu selektywnej zbiórki surowców wtórnych	100 000,00
25	34	Pełne wdrożenie systemu selektywnej zbiórki surowców wtórnych	80 000,00
26	35	Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych	5 000,00
27	36	Wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych	10 000,00
28	37	Wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów budowlanych	10 000,00
29	38	Budowa kompostowników przydomowych na odpady ulegające biodegradacji	100 000,00
30	39	Inwentaryzacja ilości i miejsc występowania wyrobów zawierających azbest	2 000,00
31	40	Opracowanie i wdrażanie programu edukacji Społecznej	10 000,00
32	41	Modernizacja oczyszczalni ścieków - etap 1 i 2	800 000,00
33	42	Inwentaryzacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta Gogłap	100 000,00
34	43	Opracowanie programu gospodarki wodami	15 000,00

		opadowymi i roztopowymi na terenie miasta Gogólap	
35	44	Inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych	5 000,00
36	45	Inwentaryzacja miejsc nielegalnego pozyskiwania kopalin	5 000,00
37	46	Inwentaryzacja i aktualizacja czynnych ujęć wody podziemnej	10 000,00
38	47	Wprowadzenie monitoringu przemysłowego na terenie miejskiego ujęcia wody	20 000,00
Razem:			26 135 000,00

8.3 Przewidywane wartości wskaźników produktu

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego będzie poddawana sprawdzeniu na poszczególnych etapach jego realizacji oraz na koniec okresu objętego niniejszym planem. Kontroli podlegają będzie stopień realizacji poszczególnych priorytetów, działań i projektów. Oszacowanie zakładanych wartości będzie miało racjonalności i efektywności wydatkowanych środków publicznych.

Produkt – czyli bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami (długość drogi, nośność mostu, przepustowość stacji uzdatniania wody, długość gazociągu, liczba firm, które skorzystały z grantu, ilość zbudowanych/zmodernizowanych pomieszczeń dydaktycznych, ilość wyposażonych obiektów itp.)

W celu monitorowania realizacji planów przypisano poszczególnym projektom odpowiednie wskaźniki produktu oraz określono ich wartości. Podziału projektów dokonano według priorytetów i działań.

Priorytet 1 - polepszenie warunków rozwoju funkcji uzdrowskiej, sektora turystycznego, infrastruktury granicznej i transportowej

Działanie 1.1 Budowa infrastruktury technicznej i turystycznej dzielnicy uzdrowskiej

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu / jednostka miary	wartość wskaźnika
1	Rewitalizacja centrum miasta: odnowa elewacji budynków (Plac Zwycięstwa, ulice: Mickiewicza, Źeromskiego, Paderewskiego, Suwalska, Armii Krajowej, Mazurska, Jałowiecka, Partyzantów, Wolności, Wojska Polskiego), odnowa nawierzchni parkingu, nowe nasadzenia drzew, zmiana koncepcji zagospodarowania placu, stworzenie pasały wokół rynku, budowa infrastruktury teleinformatycznej, mała architektura	1. Powierzchnia zmodernizowanych dróg, chodników i parkingów na obszarach objętych rewitalizacją / m ²	7 000
		2. Liczba budynków poddanych renowacji / szt.	10
		3. Liczba budynków poddanych termo-renowacji / szt.	16

2	Remont budynków pokoszarowych: muzeum i instytucje publiczne) II etap 1 i 2	1. Liczba zmodernizowanych budynków powojaskowych / szt.	2
3	Budowa kompleksu pływalni i hali widowiskowo-sportowej na obszarze powojaskowym w Gogłapi	1. Liczba wybudowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych / szt.	1

Działanie 1.2 Budowa sieci tras pieszo-rowerowych

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu / jednostka miary	wartość wskaźnika
4	Budowa ciągu pieszo-rowerowego miasta II etap Pińska Góra II etap	1. Długość wybudowanych ciągów pieszo-rowerowych / km 2. Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych / szt.	2.1 75
5	Oświetlenie ulic w mieście	1. Liczba oświetlonych ulic / szt.	

Działanie 1.3 Budowa infrastruktury i wyposażenie centrum sportowo-rekreacyjnego Pińska Góra

Nr projektu	Nazwa projektu	Wskaźnik produktu/jednostka miary	Wartość wskaźnika
6	Budowa infrastruktury i zakup sprzętu i wyposażenia sportowo-rekreacyjnego		

Działanie 1.4 Restauracja obiektów dziedzictwa kulturowego

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu / jednostka miary	wartość wskaźnika
7	Restauracja zabytkowego kościoła w Gogłapi	1. Liczba zmodernizowanych obiektów dziedzictwa kulturowego / szt.	1
8	Zabezpieczenie ruin kościoła w Górnem wraz z zagospodarowaniem terenu wokół kościoła-zabytkowy cmentarz, stworzenie wewnętrznych ruin miejsc do realizacji plenerowych koncertów i spektakli.	1. Powierzchnia zabezpieczonych ruin / m ² 2. Powierzchnia zagospodarowanego terenu wokół kościoła / m ²	600 22 500
9	Uporządkowanie i oznakowanie turystyczne miejsc kultu religijnego, cmentarzy	1. Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej / liczba 2. Ilość uporządkowanych miejsc kultu religijnego / liczba	4 30

Działania 1.5 Infrastruktura transportu drogowego, kolejowego, lotniczego i przejść granicznych

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu / jednostka miary	wartość wskaźnika
10	Budowa obwodnicy Gogłapi w ciągu drogi krajowej nr.65	1. Długość wybudowanych dróg krajowych, / km 2. Liczba wybudowanych skrzyżowań /szt. 3. Liczba wiaduktów /szt.	5.61 3 3
11	Budowa dworca autobusowego na obrzeżach miasta	1. Powierzchnia wybudowanego dworca / m ²	130

Priorytet 2 - likwidowanie barier rozwoju produkcji rolnej i przetwórstwa żywności

Działania 2.1 Budowa systemów wodocigowych i oczyszczania ścieków

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu / jednostka miary	wartość wskaźnika
12	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków przy rolniczych gospodarstwach indywidualnych	1. Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków / szt.	25
13	Budowa wodociągów wiejskich i kanalizacji - etap 1 i 2	1. Liczba wybudowanych wodociągów / szt.	2

Działania 2.2 Modernizacja dróg gminnych i gruntowych

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu / jednostka miary	wartość wskaźnika
14	Modernizacja dróg gminnych	1. Długość zmodernizowanych dróg gminnych/km 2. Liczba zmodernizowanych obiektów mostowych/ wiaduktów/ estakad/ tuneli	5 2

Priorytet 3 - poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorczości

Działania 3.1 Uzbrojenie terenów pod działalność gospodarczą

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu / jednostka miary	wartość wskaźnika
15	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz dróg SSSE w Gogłapi	1. Długość sieci wodociągowej/ m 2. Długość kolektorów sanitarnych/m 3. Długość dróg o nowej nawierzchni bitumicznej/m 4. Długość nowo wybudowanych dróg/m	2190 1711 810 2800
16	Budowa Targowicy	1. Liczba wybudowanych targowisk / szt.	1

Działania 3.2 Inwestycje w przedsiębiorstwach

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu / jednostka miary	wartość wskaźnika
17	Dotacje inwestycyjne dla przedsiębiorstw	1. Liczba przedsiębiorstw, które uzyskują dotacje / szt.	20

Działania 3.3 Podwyższanie kwalifikacji zawodowych osób pracujących

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu / jednostka miary	wartość wskaźnika
18	Usługi szkoleniowe dla zatrudnionych i pracujących, usługi doradcze dla przedsiębiorstw, (nabywanie i pogłębianie umiejętności zawodowych, znajomości języków obcych, zastosowania technologii informatycznych, zarządzania firmą itd.)	1. Liczba edycji kursów szkoleniowych/szt. 2. Liczba osób korzystających ze szkoleń/osoby	10 150
19	Utworzenie Centrum Wspierania Aktywności Społecznej w strukturach Góglapskiego Funduszu Lokalnego.	1. Liczba utworzonych Centrum Wspierania Aktywności Społecznej / szt. 2. Powierzchnia zmodernizowanych obiektów na działalność Centrum /m ²	1 60

Priorytet 4 - podwyższenie standardu życia mieszkańców gminy szczególnie w zakresie oświaty, kultury, ochrony zdrowia, standardów społeczeństwa informacyjnego, ochrony środowiska

Działania 4.1 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i sportową oraz ochrony zdrowia

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu / jednostka miary	wartość wskaźnika
20	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr.1 w Góglapi	1. Liczba wybudowanych obiektów sportowych/sztuki 2. Powierzchnia wybudowanych obiektów sportowych/m ² 3. Liczba zakupionego sprzętu na potrzeby obiektów sportowych /szt.	1 558 60
21	Modernizacja stadionu przy gimnazjum	1. Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych/szt. 2. Powierzchnia zmodernizowanych obiektów sportowych / m ²	1 10 000
22	Modernizacja stadionu miejskiego	1. Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych/szt. 2. Powierzchnia	1

		zmodernizowanych obiektów sportowych / m ²	
23	Zakup wyposażenia i sprzętu medycznego dla szpitala w Gogulapi	1. Liczba zakupionego sprzętu medycznego / szt.	5
24	Remont szkoły w Grabowie	1. Liczba wyremontowanych obiektów szkolnych / szt.	1
25	Zakup wyposażenia technicznego dla Straży Pożarnej	1. Liczba zakupionego sprzętu technicznego / szt.	5
26	Rozbudowa remizy OSP Dunajek	1. Liczba rozbudowanych remiz OSP / szt.	1

Działanie 4.2 Poprawa warunków funkcjonowania obiektów kultury i świetlic wiejskich

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu/ jednostka miary	wartość wskaźnika
27	Polepszenie warunków funkcjonowania świetlic wiejskich	1. Liczba zmodernizowanych świetlic / szt.	2

Działanie 4.3 Utworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu/ jednostka miary	wartość wskaźnika
28	Program rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Gminie Gogulap	1. Ilość jednostek powiązanych nowopowstałą siecią LAN / szt.	30 + 60 w UM
		2. Liczba zbudowanych Publicznych Punktów Dostępu do Internetu PIAP/szt.	6
		3. Liczba komputerów posiadających dostęp do Internetu zakupionych w ramach ZPORR/szt.	79

Działanie 4.4 Budowa mieszkań komunalnych

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu/ jednostka miary	wartość wskaźnika
29	Budowa mieszkań komunalnych	Liczba izb/ szt.	

Działanie 4.5 Przedsięwzięcia w zakresie poprawy ochrony środowiska

nr projektu	Nazwa projektu	wskaźnik produktu/ jednostka miary	wartość wskaźnika
30	Zmodernizowanie czynnego składowiska odpadów	1. Liczba zmodernizowanych składowisk odpadów / szt.	1
31	Zaprowadzenie rejestru dzikich składowisk odpadów oraz opracowanie programu ich usuwania.	1. Ilość stworzonych rejestrów dzikich składowisk odpadów / szt. 2. Liczba opracowanych programów usuwania dzikich składowisk odpadów / szt.	1 1
32	Utworzenie Gminnego Punktu Selektywnego Gromadzenia Odpadów	1. Ilość utworzonych Gminnych Punktów Selektywnego Gromadzenia Odpadów / szt.	1
33	Wdrożenie pilotażowego programu selektywnej zbiórki surowców wtórnych	1. Liczba wdrożonych pilotażowych systemów selektywnej zbiórki surowców wtórnych / szt.	1
34	Pełne wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów nie wtórnych	1. Liczba wdrożonych systemów selektywnej zbiórki surowców wtórnych / szt.	1
35	Wdrożenie programu selektywnej zbiórki surowców niebezpiecznych	1. Liczba wdrożonych systemów selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych / szt.	1
36	Wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych	1. Liczba wdrożonych systemów selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych / szt.	1
37	Wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów budowlanych	1. Liczba wdrożonych systemów selektywnej zbiórki odpadów budowlanych / szt.	1
38	Budowa kompostowników przydomowych na odpady ulegające biodegradacji	1. Liczba wybudowanych kompostowników przydomowych na odpady ulegające biodegradacji / szt.	30
39	Inwentaryzacja ilości i miejsc występowania wyrobów zawierających azbest	1. Ilość przeprowadzonych inwentaryzacji inwentaryzacja ilości i miejsc występowania wyrobów zawierających azbest / szt.	5
40	Opracowanie i wdrożenie programu edukacji społecznej	1. Ilość opracowanych i wdrożonych programów edukacji społecznej	1
41	Modernizacja oczyszczalni ścieków	1. Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	1
42	Inwentaryzacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta Gogółap	1. Liczba zinwentaryzowanych kanalizacji deszczowej na terenie Miasta Gogółap	3
43	Opracowanie programu gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi na terenie miasta Gogółap	1. Ilość opracowanych programu gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi na terenie miasta Gogółap / szt.	1
44	Inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych	1. Liczba zinwentaryzowanych	3

		zbiorników bezodpływowych	
45	Inwentaryzacja miejsc nielegalnego pozyskiwania kopalin	1. Ilość przeprowadzonych inwentaryzacji miejsc nielegalnego pozyskiwania kopalin / szt.	3
46	Inwentaryzacja i aktualizacja czynnych ujęć wody podziemnej	1. Ilość przeprowadzonych inwentaryzacji i aktualizacji czynnych ujęć wody podziemnej / szt.	5
47	Wprowadzenie monitoringu przemysłowego na terenie miejskiego ujęcia wody	1. Ilość wprowadzonych systemów monitoringu przemysłowego na terenie miejskiego ujęcia wody / szt.	1

9. Powiązania projektów z innymi przedsięwzięciami

Gmina Gołdap od szeregu lat realizuje linię strategicznego rozwoju opartą o kierunki przyjęte w dokumentach planistycznych. Są one wyznaczone w decydującej mierze, położeniem geograficznym i politycznym, zasobami przyrodniczymi i bogactwem walorów turystycznych.

Struktura gospodarki gminy Gołdap zdominowana jest przez sektor rolniczy, produkcji żywności oraz szybko rozwijające się usługi turystyczne. Tereny te pozbawione są wielkiego przemysłu oraz uciążliwych dla środowiska działalności gospodarczych.

Okres ostatnich kilku lat realizacji celów i działań operacyjnych potwierdził słuszność przyjętych priorytetów. Gmina otrzymując status uzdrowiska, powstaje sanatorium, które w dynamicznym tempie rozwija bazę i zakres ofert usług leczniczych. Jest to jedyne uzdrowisko w regionie Warmii i Mazur, pomimo tego, iż potencjalnych lokalizacji nie wg. opracowania wykonanego przez W i M BPP pt. *Analiza możliwości wprowadzenia funkcji uzdrowiskowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim* nie jest jeszcze w województwie ustalonych.

Rozbudowuje się silnie baza turystyczna w rejonie jeziora, wzbogacając ofertę o nowe produkty turystyczne.

Niezwykle postępuje następnym utworzeniu nowej infrastruktury turystyki zimowej w oparciu o *Plan Górnego* (3 narciarskie trasy zjazdowe o długościach: 800m, 600m, 300m, 2 wyciągi orczykowe, kolej linowo-krzesiowa, naturalny tor saneczkowy o długości 1250m, sztuczne naśnieżanie i oświetlenie stoków oraz u podnóża wzgórz baza noclegowa i gastronomiczna).

Kolejnym efektem są nowi inwestorzy lokujący firmy na terenie Gołdapskiej podstrefy SSSE w sąsiedztwie granicy państwowej i przejścia granicznego, które zostanie mocno rozbudowane.

Dbając o ciągły kontakt i współdziałanie z lokalnymi przedsiębiorcami, udzielanie im wsparcia w zakresie możliwości i kompetencji władz gminy, a także zauważalne w regionie i kraju akcje promocyjne walorów okolic powodują, że niedawny wizerunek Gołdapi jako bieguna biedy odchodzi do historii, a powstaje nowy, budzący wzorem porozumienia lokalnych środowisk biznesu, przedstawicieli samorządu i organizacji społecznych na rzecz rozwoju i skoordynowanego współdziałania.

O powoływaniu projektów zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego najlepiej świadczy poniższy wykaz najistotniejszych zrealizowanych w niedawnym czasie przedsięwzięć.

Tab. 43 Przykłady zrealizowanych projektów

Pl.	Nazwa programu	Numer i nazwa projektu	Kwota dotacji	Termin realizacji
1	STRUDER	PL. 9207/04/06/07 Infrastruktura techniczna części usługowej dzielnicy Kumiecie w Gołdapi /sanitariat, parking, kolektor sanitarny i sieć wodociągowa w sąsiedztwie drogowego przejścia granicznego Gołdap - Gusiew/	100 000 ecu	1995 r.
2	STRUDER	PL. 9207/06/06/L nr 024 Inkubator Przedsiębiorczości /budynek wielofunkcyjny przy platformie przejścia granicznego Gołdap - Gusiew/	70 000 ecu	1996 r.
3	RAPID	PL. 9509/02/06/L nr 020 Infrastruktura techniczna w dzielnicy usługowo-produkcyjnej Południów Gołdapi /kolektor sanitarny, oświetlenie, nawierzchnie ciągów komunikacyjnych/	38 504 ecu	1998 r.
4	PHARE/TACIS	BSPF 004/97 Racjonalna turystyka na wsi /Centrum informacji turystycznej w Gołdapi/	23 000 zł	1999 r.
5	CROSSBORDER/ REGION MORZA BAŁTYCKIEGO	PL. 9708 02 08 Modernizacja systemu	290 000 ecu	17.08.98 r. - 19.10.98 r.

		ciepłowniczego miasta Gogłap		
6	FUNDACJA FUNDUSZ WSPÓŁPRACY (Szwajcarska Pomoc Finansowa)	Umowa z dnia 6 listopada 1997 r. Modernizacja trzech kotłowni w mieście Gogłap	1 000 000 zł (500 000 zł pożyczka bezzwrotna, 500 000 zł pożyczka zwrotna)	1997 r.
7	FUNDUSZ MAGICH PROJEKTÓW EUROREGIONALNYCH PROGRAM WSPÓŁPRACY PRZYGRANICZNEJ PHARE POLSKA EUROREGION BAŁTYK	PSR nr SPF nr 83/00 Międzynarodowe warsztaty taneczne i spotkanie z tańcem Gogłap 2001	3 000 euro	21.06.01 r.
8	KONTRAKT WOJEWÓDZKI /umowa nr 107/01/W z 22.VI.2001 r./	Umowa nr 47/01 Modernizacja i adaptacja budynku pokoszarowego na gimnazjum w Gogłapi	250 000 zł	2001 r.
9	AMCÓDZIEŃ	A 1/126/2001 Wyspy i jeziora i rozwój przyjaźni i współpracy pomiędzy młodzieżą Europy	8 987 euro	23.01.02 r.
10	KONTRAKT DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO	Umowa Nr 17/SW/02 z dnia 24.X.2002r. Rozbudowa centrum informacji turystycznej przy Centrum Promocji Regionu Gogłap /sprzęt techniczny, komputerowy, biurowy, wyposażenie biura i tablice/	22 750 zł	2003 r.
11	FUNDACJA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI NARODOWA AGENCJA PROGRAMU SOCRATES	SOC/19/GRU 2-2002/03 Letnia Akademia Europejska i rozwój i wprowadzenie w życie nauki międzykulturowej dla dorosłych	6960 euro	11.09.02 r.
12	FUNDACJA FUNDUSZ WSPÓŁPRACY	PLO 10.10/TI/0288/314 AZ UniŃna TYŃ	7 376 euro	07.05.03 r.
13	READ ⁸	SOC/32/GRU2/2003/2004 Wymiana doświadczeń w kształceniu dorosłych na obszarach wiejskich oraz poznawanie nowych sposobów rozwoju obszarów wiejskich	10 000 euro - 2002r. 8 700 euro - 2003r.	2002 r. - 2004 r.
14	PHARE 97 INICJATYWY PROEUROPEJSKIE ¹	PL 9707 nr 2.1/0845/1/197 Europejska Szansa Gogłapskiej Wsi (Szkolenia i	35 480 euro	2001 r.

⁸ Źródki uzyskała Fundacja Rozwoju Regionu Gogłap, której jednym z udziałowców jest Gmina Gogłap

		warsztaty na temat wielozawodowości, agroturystyki, rolnictwa i pozyskiwania środków oraz plener rzeźbiarski pod hasłem Źnaki tożsamości które odbywały się na terenie Gogłapi.		
15	PHARE ACCES 1999 Ź - MAKROGRANTY Ź POLSKA ¹	ZZ9914-01-0073-17 Wiejskie Inkubatory Przedsiębiorczości (Projekt zakłada wzmocnienie umiejętności grupy młodych bezrobotnych zamieszkujących 4 gminy w naszym wojew. (Gogłap, Banie Mazurskie, Barciany, Dobre Miasto) i Rejon Sakiai na Litwie	91 532 euro	2002 r.
16	Euroregion Niemien Fundacja Edukacja dla Demokracji Ź Program RITA; Fundacja im. Stefana Batorego, Program Wschód Ź Wschód ⁹ .	RMB/III/02 Gogłapskie Spotkania Transgraniczne (Projekt realizowany jest na pograniczu polsko Ź rosyjsko Ź litewskim i jego głównym założeniem jest wychodzenie z peryferyjności społeczno Ź tu mieszkających, zintensyfikowanie wzajemnych kontaktów (także gospodarczych) na tym pograniczu oraz pobudzenie społecznej aktywności.	14 307 euro - Euroregion n 10.000,00 euro Fundacja Edukacja dla Demokracji Ź Program RITA; 3.932,50 euro Ź Fundacja im. Stefana Batorego, Program Wschód- Wschód	2002 r. Ź - 2003 r.
17	Fundusze Strukturalne Ź Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	ZI2.28/III/3.3.2/002/04 Budowa kompleksu pływalni i hali widowiskowo-sportowej na obszarze powojсковym w Gogłapi	7500132,67 PLN	2004 Ź - 2006
18	Euroregion Bałtyk - Narodowy Program dla Polski 2003 Fundusz Projektów Infrastruktury Około-biznesowej	BRIPF-05/04 Usunięcie barier infrastrukturalnych w rozwoju strefy handlowo - usługowej w Gogłapi	299 964,66 euro	2005 Ź - 2006

⁹ Źródki uzyskane Fundacja Rozwoju Regionu Gogłap, której jednym z udziałowców jest Gmina Gogłap

10. System wdraŹania Planu Rozwoju Lokalnego

Warunkiem skutecznej i niezakoŹconej realizacji Planu Rozwoju Lokalnego jest okreŹlenie przejrzystego systemu jego wdraŹania. Zasady jego funkcjonowania moŹna ująć w nastŹpujŹcych punktach:

1. System wdraŹania opiera siŹ wskazaniu jednego koordynatora całoŹci Planu Rozwoju Lokalnego. BŹdzie nim kierownik Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Źrodowiska UrzŹdu Miejskiego. W imieniu Burmistrza bŹdzie odpowiedzialny za przestrzeganie harmonogramów, inicjowanie wykonywania projektów, zgłaszanie wszelkich problemów, przygotowywanie ewentualnych zmian w Planie.
2. Plan Rozwoju Lokalnego nie jest dokumentem AŹytywnymô BŹdzie podlegaŹ weryfikacjom, jego krocŹŹcy charakter oznacza moŹliwoŹŹ corocznych zmian dokonywanych przez RadŹ MiejskŹ, na podstawie wniosków skłŹdanych przez Burmistrza.
3. Ze wzglŹdu na brak prawnych moŹliwoŹci wieloletniego planowania budŹetowego, corocznie, w terminach okreŹlonych w uchwale Rady Miejskiej, koordynator bŹdzie przedkłŹdaŹ Skarbnikowi wnioski o uwzglŹdnianie w projekcie budŹetu bŹdŹ jego zmianach, potrzeb finansowych wynikajŹcych z Planu.
4. BezpoŹrednim zarzŹdzaniem poszczegółnymi projektami bŹdŹ zajmowaŹ siŹ komórki organizacyjne Gminy, zgodnie z podziŹgiem kompetencji okreŹlonymi w statucie Gminy oraz wŹŹciwymi regulaminami organizacyjnymi. W sytuacjach szczególnych decyzje podejmie Burmistrz.
5. Do wykonania kaŹdego z projektów Burmistrz powoła zespół zarzŹdzajŹcy. Kierownikiem kaŹdego z zespołów bŹdzie przedstawiciel jednostki organizacyjnej, o których jest mowa powyŹej. W kaŹdym z zespołów bŹdzie osoba zajmujŹca siŹ sprawami finansowymi, promocyjnymi projektu, przygotowaniem dokumentacji

przetargowej itp. Zespół prowadzi projekt i wykonuje wszystkie obowiązki wynikające z zasad sprawozdawczości i poddawania się kontroli.

6. Jednostki organizacyjne, o których mowa jest w punkcie 4, są zobowiązane do współpracy z koordynatorem Planu w zakresie dostarczania pełnych informacji o przebiegu, problemach i wynikach ukończenia projektów jak również wnioskowania o zmiany w realizacji projektów.

7. W przypadku projektów, których wykonawcami są podmioty inne niż Samorząd Gminy,

gdzie Gmina jest partnerem, sposób komunikowania się i inicjowania tych przedsięwzięć, kaźdorazowo określi Burmistrz. Koordynator Planu w tych sytuacjach zachowuje obowiązek gromadzenia informacji i wspierania działań na rzecz innych podmiotów wykonujących projekty.

8. W sytuacjach, w których Gmina występuje jako partner projektu, bez zaangażowania finansowego, lecz podejmując określone obowiązki, należy dążyć do zawarcia stosownego porozumienia z podmiotem wiodącym projektu.

9. W przypadku zaangażowania finansowego w projekcie, w którym Gmina występuje jako partner obowiązują zasady określone przepisami prawa i statutu Gminy.

10. Gmina korzystając ze środków finansowych funduszy strukturalnych UE zobowiązana jest przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w podstawowym akcie jakim jest Rozporządzenie WE z dnia 21 czerwca 1999r. Nr 1260/1999 wprowadzającym ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych oraz rozporządzeniach krajowych odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych.

11. Zasady ewaluacji i monitorowania

System monitorowania pełni zasadniczą rolę dla powodzenia wdrożenia planu rozwoju lokalnego. Polega on na dwupoziomowym procesie analizy. Proces ten będzie obejmował dwa powiązane ze sobą działania. Pierwsze z nich polegał będzie na comiesięcznych przeglądach działalności operacyjnej związanej z realizacją punktów krytycznych zespołu realizowanych zadań i zadań. W ramach tego porównywane będą także osiągnięte wyniki z założonymi w planie ścieżkami krytycznymi, a także budżetach. Drugie działanie monitorujące polegał będzie na kwartalnych przeglądach strategicznych, które koncentrowały się będą na długookresowych trendach kształtowania się założonych wskaźników.

Na użytek systemu monitorowania opracowana zostanie procedura i narzędzia monitorowania. Będzie on polegał na zunifikowanych, pisemnych raportach składanych na sesjach Rady Miejskiej.

Monitoring realizacji programowania rozwoju lokalnego jest elementem kluczowym dla powodzenia wdrażania zadań i projektów założonych w planie. Umożliwia on stwierdzenie, czy PRL jest prawidłowo wdrażany oraz czy projekty, na których oparto rozwój lokalny nie uległy zmianie. Dzięki monitoringowi można sprawnie i elastycznie reagować na zmiany, ograniczając przy tym decyzje podejmowane w warunkach niepewności, co z kolei wynika z braku wiarygodnej informacji i analiz. Skuteczny monitoring musi być oparty na ustalonych kryteriach, pozwalających na obiektywną ocenę realizacji strategii i efektywności zastosowanych instrumentów rozwoju oraz powinien dostarczać podstawy do podejmowania tak strategicznych, jak i bieżących operacyjnych decyzji - musi posiadać zdolność do wczesnego ostrzegania o zagrożeniach i niebezpieczeństwach.

Podmioty odpowiedzialne za wdrażanie planu w gminie powinny w razie potrzeby, opracować nowe plany, zweryfikować ścieżki krytyczne dotychczasowych planów realizacji. Powstawanie nowych okoliczności jest podstawową cechą zmiennej rzeczywistości, zatem potrzebę zmian należy traktować bardziej jako oczywistość niż zaskoczenie, czy błąd w sztuce planowania. Gmina Gogulap jest dobrze przygotowana, aby zareagować na większość obecnie nieuwzględnianych okoliczności.

Za monitorowanie planu odpowiada Komitet ds. monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gogłap. W jego skład wejdą:

- Burmistrz Gogłapi,
 - przedstawiciel Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska Miejskiego w Gogłapi Urzędu Miejskiego w Gogłapi,
 - przedstawiciel Wydziału Infrastruktury Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gogłapi Urzędu Miejskiego w Gogłapi.
 - przedstawiciel Komisji Rozwoju Gospodarczego i Budżetu Rady Miejskiej
- Zebrania Komitetu Monitorującego odbywały się co najmniej raz na kwartał. Funkcję biura Komitetu Monitorującego pełnił biurowiec Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Gogłapi. Obowiązkiem biura było zawiadamianie członków Komitetu o terminach posiedzeń oraz przygotowywanie materiałów informacyjnych na w/w posiedzenia.

Skuteczność wdrażania planu poddawana była okresowej ocenie przez Radę Miejską w Gogłapi. Monitorowanie odbywało się również przy pomocy wskaźników monitorowania.

Ewaluacja Planu

Ewaluacji Planu Rozwoju dokonywał również Zespół ds. Ewaluacji Planu Rozwoju Lokalnego. Powołanie tego Zespołu jest koniecznym wymogiem zachowania wiarygodności i niezależności oceny. W jego skład wejdą:

- przedstawiciel Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska Miejskiego w Gogłapi Urzędu Miejskiego w Gogłapi,
- przedstawiciel Wydziału Infrastruktury Komunalnej Urzędu Miejskiego Urzędu Miejskiego w Gogłapi.
- przedstawiciel Komisji Rozwoju Gospodarczego i Budżetu Rady Miejskiej
- przedstawiciel lokalnych organizacji pozarządowych,
- przedstawiciel lokalnych organizacji pracodawców.

Zespół ten do 31 marca każdego roku przygotuje raport ewaluacyjny, dotyczący roku poprzedniego. W raporcie tym znajdują się w szczególności informacje o:

- skuteczności - kryterium to pozwala określić, czy cele danego projektu (jak i całego Planu) określone na etapie programowania zostały osiągnięte,
- efektywności - kryterium to porównuje zasoby finansowe zaangażowane przy realizacji projektu i Planu z rzeczywistymi osiągnięciami projektu i Planu na poziomie produktu, rezultatu lub oddziaływania,
- użyteczności - kryterium to pozwala ocenić faktyczne efekty projektu i Planu na poziomie produktu, rezultatu i oddziaływania w nawiązaniu do wcześniej zdefiniowanych w Planie Rozwoju Lokalnego potrzeb i problemów.

W raporcie ewaluacyjnym zawarte będą także rekomendacje i proponowane zmiany w Planie Rozwoju Lokalnego. Plan Rozwoju Lokalnego będzie aktualizowany uchwałą Rady Miejskiej na podstawie rekomendacji i propozycji zmian zawartych w raporcie ewaluacyjnym.